

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP MAANDAG 8 NOVEMBER 2010 OM 19.30 UUR

Vastgesteld: 25 november 2010

DD
Voorzitter: de heer B.B. Schneiders (vanaf 19.50 uur)
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassée, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegiers, de heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma- Piek (VVD), de heer G.B. Van Driel (CDA), mevrouw L.A. Drogdrop (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jong (D66), de heer R.G.J. De Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw- de Kleuver (Ouderenpartij), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), mevrouw S. Özogul- Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart, mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer C.J. Schrama (Ouderenpartij), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA, voorzitter tot 19.50 uur), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. Van Zetten (D66).

Afwezig: --

De VOORZITTER: De voorzitter komt wat later; die zit gewoon ouderwets vast in het verkeer. We gaan het vanavond misschien niet hebben over de bereikbaarheid van Haarlem. We gaan heel gauw beginnen en ik ga ook geen agendapunten doen. We gaan bij de beraadslaging beginnen, dat is het handigste. Ik kijk even naar de griffier wie er mag beginnen. We starten vanavond met de SP.

De heer HILTEMANN: Dank u voorzitter. Via u vraag ik het college: bent u soms roomser dan de paus, om een schepje meer te bezuinigen dan het toch aardig rechtse kabinet VVD-CDA. En waarom deze vraag? De SP vindt het ongehoord dat u de grote, structurele meevaller van het Gemeentefonds niet hebt verwerkt in de meerjarenbegroting. Tegen alle beloftes en toezeggingen in bij de bespreking van het coalitieakkoord en herhaald in de kadernota, kritiseerde de SP bij monde van mevrouw van der Molen, dat u uitgang van een extreme bezuiniging van het Gemeentefonds van 35 miljard. De SP veronderstelde dat de gematigde variant van 15 tot 18 miljard veel reëler was. Wij vonden het overdreven bangmakerij en veronderstelden dat u daarmee de geesten rijp wilde maken om maar veel bezuinigingen te accepteren, want iedereen hoorde het toch op de televisie en in de media dat er minstens 35 miljard zou moeten worden bezuinigd op gemeenten? De fractievoorzitters van GroenLinks, de PvdA, D66 en de VVD verdrongen zich bij de microfoon om duidelijk te maken dat dit niet het geval was, want als het bedrag van de extreme variant mee zou vallen dan zou de begroting navenant worden bijgesteld. “Wees u maar gerust hoor”, zeiden ze tegen onze fractievoorzitter. “U bent veel te argwanend.” Voorzitter, wij kregen gelijk. Het is meegevallen. U bent, vanuit uw vooronderstelling van een extreme bezuiniging van het gemeentefonds, in uw begroting uitgegaan van een 0% groei van het gemeentefonds. Daardoor kreeg u te weinig miljoenen binnen via het gemeentefonds. De begroting kwam niet rond. En dat was wel gewenst. Op grond daarvan hebt u de bezuinigingen bepaald en doorgerekend tot 2015. Inclusief een bijdrage om wat aan renteschuld te verminderen.

8 november 2010

Maar de situatie is nu totaal anders geworden door bijstelling van het gemeentefonds. Waar gaat het precies om? Het Rijk gaat nog steeds uit van een groei van 22,3 miljard tot 2015. Na aftrek van het effect van het aandeel in de bezuinigingen blijft er nog een stijging van 988 miljoen over. Dat betekent voor Haarlem een plus van 9,88 miljoen tot 2015. Dat scheelt nogal wat geld. Eigenlijk komt dat neer op een voordeel in de voorliggende begroting van ruim 26 miljoen euro! Als u de meerjarenbegroting bijstelt vervalt daarmee de grond van uw motief om zo sterk te bezuinigen. Waarom breekt u de belofte om de begroting bij te stellen? Waarom blijft u kiezen voor een inmiddels achterhaald worstcasescenario?

Mevrouw HOFFMANS: Hebt u de begroting wel gelezen meneer Hiltemann?

De heer HILTEMANN: Heel goed.

Mevrouw HOFFMANS: Want er staat een ijkmoment in en zo hebben wij het ook afgesproken bij het coalitieakkoord en zo gaan we het ook doen.

De heer HILTEMANN: Waarom blijft u dan vasthouden aan die extreme bezuiniging?

Mevrouw HOFFMANS: Omdat het ijkmoment er nog niet is.

De heer HILTEMANN: Waarom brengt u zoveel onrust binnen deze gemeenschap?

Mevrouw HOFFMANS: Omdat die cijfers die u noemt nog niet hard zijn. Op het moment dat wij die ijking gaan doen zijn die er wel. Op die manier bieden wij duidelijkheid aan de bewoners van deze stad. En niet met het natte vingerwerk waar u mee komt.

De VOORZITTER: Dames en heren, even voor de goede orde, u spreekt alle twee tegelijk, daar kan de luisteraar geen onderscheid in maken. En mevrouw Hoffmans interrumpeert.

De heer HILTEMANN: Het Rijk begint inmiddels wat compassie te tonen met de bezuinigingen. Dit college zegt echter: Niets ervan. Doorpakken met die bezuiniging. Roomser dan de paus en rechtser dan het kabinet. Waarom hebben u en de collegepartijen tegen de afspraak in de begroting niet bijgesteld. U hebt het geprobeerd duidelijk te maken, maar het antwoord is voor mij onvoldoende. Ik begrijp nog steeds niet waarom u meer wilt bezuinigen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Meneer Hiltemann, u hebt toch ook wel gezien dat wij een enorme schuld hebben. Bent u het niet met ons eens dat politiek bedrijven ook iets voor de lange termijn is en niet alleen voor de korte termijn?

De heer HILTEMANN: Jawel, maar u hebt al voorzien in die schuldsanering of die algemene reserve. Dat zit er al in.

Mevrouw LANGENACKER: Hebt u dat dan teruggevonden in de begroting? Wij namelijk niet en dat is een van de dingen die wij straks aan de wethouder vragen. U geeft aan dat er al zoveel in zit, maar wilt u dan aanwijzen waar dat staat, want dat konden wij niet terugvinden.

De heer HILTEMANN: Ik zal het u straks uitleggen.

De heer DE JONG: Voorzitter, ook het jaar 2010 ziet er vrij rampzalig uit en er komen nog tegenvallers aan bij VRK Paswerk. Dus volgens mij is het goed om het ijkmoment vast te houden.

De heer HILTEMANN: Dat was geen vraag, maar een statement begrijp ik. Er is uitdrukkelijk gezegd dat meevallers in de jaarrekening voor de helft gebruikt zouden worden voor de schuldsanering en voor de helft voor vermindering van de bezuinigingen. Wij hebben absoluut niet afgesproken dat onverwachte meevallers in de meerjarenbegroting zouden mogen worden gebruikt voor extra schuldsanering. Naar onze mening dienen meevallers van het gemeentefonds gebruikt te worden voor sterke matiging van bezuinigingen op de sociale- en culturele sector en investeringen in onderhoud en groen. Wij dienen hiervoor gesteund door de Actiepartij en de Ouderenpartij een aantal moties in.

Voorzitter, de WSW. Het kabinet wil daar maar liefst 700 miljoen op bezuinigen.

Waanzin. Die mensen worden door het kabinet afgeschreven en veel zullen in de bijstand terecht komen. Dat laten we in Haarlem toch niet gebeuren met de mensen bij Paswerk?

Jaren heeft Paswerk de eigen broek opgehouden en heeft de gemeente minimaal bij hoeven te dragen. Nu is de tijd rijp om te laten zien dat ook deze mensen meetellen in Haarlem. Dat we ze niet laten stikken en een zinvolle dagbesteding voor ze garanderen. De SP dient een motie in om een risicovoorziening van minimaal 2 miljoen in te bouwen voor Paswerk. De onderbouwing van dat bedrag heb ik u al eerder gegeven.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wat is dan de dekking precies, want dat heb ik dan niet begrepen.

De heer HILTEMANN: Het grote voordeel op het gemeentefonds. De SP is overigens ook van mening dat het nu niet het juiste moment is om Paswerk bestuurlijk op afstand te zetten en de bemoeienis van de gemeenteraad daarmee in feite buiten spel te zetten. Bent u dat met ons eens? Het college gaat bij de begroting uit van de eigen kracht van de inwoners. Dan bevreemdt het ons toch wel dat u juist wilt bezuinigen op de eigenkrachtconferenties in de buurten, terwijl u schrijft dat u dit juist wilt bevorderen. Kunt u dit uitleggen? Voorzitter, in de begroting is in totaal bijna 3 miljoen opgenomen ten behoeve van wachtgeld en boventalligen. Volgens het college doen zij op dit moment allen zinnig werk binnen of buiten de organisatie, maar zij doen niet het werk waar zij voor zijn aangesteld. Volgens de SP is ook de categorie wachtgeld verplicht om te solliciteren en te gaan werken. Dat vragen we tenslotte ook van de mensen die bij de gemeente aankloppen voor een uitkering. Wat gaat het college doen om dit bedrag zo snel mogelijk van de balans te krijgen en elders te benutten? Dat gaat uiteindelijk 2 miljoen structureel opleveren. Het is de SP een doorn in het oog om in de begroting te lezen dat de ondergrens voor het aandeel goedkope woningvoorraad op 18.000 is gesteld. Is het niet eerder aangeboden om het aandeel van de goedkope woningvoorraad van 18.000 te verhogen nu meer mensen daar een beroep op gaan doen? Is het college het met ons eens dat door de grote bezuinigen op huuraftrek en de verslechterde inkomenspositie van mensen juist het aandeel van de goedkope woningvoorraad moet groeien en ook kwalitatief aangepakt wordt? Veel van die woningen worden nauwelijks onderhouden, zoals in Noord, Delftwijk en Schalkwijk. Dan wilt u ook het contingent goedkope woningvoorraad nog gaan herverdelen over de stad. Hier wat meer, daar wat minder. Welke criteria u daarvoor stelt, dat horen we later.

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij was de SP ook altijd voor een verdeling over de stad. Bent u teruggekomen op uw oude idealen?

De heer HILTEMANN: Nee, herverdeling levert op dit moment grote nadelen op. Tenminste, nadelen, zorgen. Ik kan me voorstellen dat een projectontwikkelaar straks heel graag wil meewerken – in deze crisistijd – aan de sloop van sociale huurwoningen, maar dat hij straks niet staat te trappelen om ze weer op te bouwen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij heeft de corporatie juist een pas op de plaats gemaakt vanwege de crisis. En hebben ze nu ook het idee om wat minder snel te slopen zoals ze in het verleden hadden gedacht. Dus daar kunt u alleen maar blij mee zijn.

De heer HILTEMANN: Veel jaren hebben we het principe 30% sociale woningbouw gehuldigd. Nu mogen we lezen dat het college hier in bijzondere gevallen van kan afwijken. De SP zal daarom met steun van de Actiepartij en de Ouderenpartij een motie indienen om de bevoegdheid om af te wijken van de norm bij de raad te leggen. De sociale woningbouw is zó belangrijk dat de SP van mening is dat de raad daar over moet gaan. Het gerechtshof in Den Bosch heeft geoordeeld dat het heffen van leges op de Europese identiteitskaart onrechtmatig is. Dat is goed nieuws, want dat schept mogelijkheden voor diegenen die nu niet in staat zijn zo'n kaart aan te schaffen. Zeker in het licht van de verkiezingen in maart volgend jaar als legitimeren weer verplicht is. Veel gemeenten hebben nu standaardformulieren om bezwaar te maken op de balie liggen. Dat maakt het mogelijk snel na de uitspraak van het hof de leges terug te betalen. De SP zal daarover met steun van de Actiepartij een motie indienen.

Nog even iets groens, want dat komen we maar heel erg weinig tegen in de begroting.

Mevrouw HOFFMANS: Dat is grappig, want in mijn verhaal staat het heel anders, maar dat vertel ik straks wel.

De heer HILTEMANN: Dat hoor ik dan graag. Het college zal de groenstructuur opnemen in de structuurvisie openbare ruimte. Dat lijkt leuk, maar zonder bijbehorende financiële paragraaf zegt het natuurlijk helemaal niets. Hoe denkt het college nu echt het groen in deze meest versteende stad te waarborgen? U stelt zich daarbij wel heel afhankelijk op van private partners. En dan een heikel onderwerp, want hondenpoep is nog steeds probleem nummer een in Haarlem. Wanneer gaan we daar echt iets aan doen? Laten we die ton die u hebt gereserveerd voor onderzoek nu snel inzetten voor het oplossen van het probleem. Veel Haarlemmers ruimen al netjes de hondenpoep op achter hun hond. Het is nu aan de gemeente om de hondenpoepcriminel en aan te pakken. Hoe denkt u dat te gaan doen? Of gaan we hier ook weer uit van de eigen kracht van de inwoners?

Mevrouw LANGENACKER: Zet u daar die animal cops voor in?

De heer HILTEMANN: Dat zou een idee zijn. Digitale bezoekersparkeervergunningen. Een mooi woord voor scrabble, maar wel een doorn in het oog van de Burgwalbewoners. In de praktijk blijkt het allemaal niet zo gemakkelijk te zijn als gedacht. Niet alle inwoners hebben telefoon of e-mail. En waarom legt u de kosten van de digitale aanmelding bij de burger neer? Er wordt al betaald voor de bezoekersschijven en volgend jaar worden die ook nog duurder. Het gaat maar om een klein bedrag, maar vele kleine maken een grote. De SP dient een motie in om de proef te stoppen en de invoering digitaal bezoekers parkeren eerst goed te onderzoeken en te communiceren. Ook vraagt de SP het mogelijk te maken dat de inwoners kunnen kiezen tussen het digitale systeem en de ouderwetse bezoekersschijf.

Temporiseren van het achterstallig onderhoud. Jammer. Goedkoop is meestal duurkoop. Hierbij gaat echt de kost voor de baat uit en het is ook nog goed voor de werkgelegenheid in deze moeilijke tijden. De afgelopen vier jaar hebben we al veel achterstallig onderhoud ingelopen, maar minder dan we verwacht en gehoopt hadden. Het onderhoud wat we niet ingelopen hebben is in feite nog achterstalliger geworden. In de praktijk betekent dat doorgaans dat het meer geld kost om het onderhoud in te lopen. Kijk maar naar de Melkbrug. Kunnen wij nog een plan van het college verwachten over hoe zij zich het temporiseren in de praktijk voorstelt? Brand in de Appelaar en recent in de parkeergarage Spaarnoogstraat. Gelukkig zijn daarbij geen gewonden en doden gevallen, maar dat was waarschijnlijk meer geluk dan wijsheid. De SP wilde voorstellen om een deel van het bedrag dat minder hoeft te worden bezuinigd, te besteden aan sprinkler- of watermistinstallaties in de parkeergarages Appelaar, Raaks en Cronjé. Wij zijn heel erg geschrokken toen wij hoorden dat deze garages niet zijn voorzien van sprinklerinstallatie, omdat het wettelijk niet verplicht is. Wat een onzin. Boven in- en uitgangen van de Cronjé wonen mensen, boven de Raaks zit straks ons stadskantoor en een bioscoop en boven de Appelaar een rechtbank, de Philharmonie, een hotel en ga zo maar door. Allemaal mensen waar we geen risico's mee mogen nemen. Natuurlijk, watermistinstallaties kosten veel geld, maar hoe staat het met de kosten van het herstel van de garage, de inkomstenderving en de maatschappelijke onrust die is ontstaan na de brand. Moet veiligheid van onze inwoners en bezoekers niet bovenaan staan? De SP dient dan ook met steun van de Ouderenpartij een motie in waarin we eigenlijk zeggen dat blusinstallaties ingebouwd moeten worden in de Cronjé-garage, de Raaksgarage en bij de herbouw meteen in de Appelaar, maar we geven het college daarbij de tijd om een en ander te onderzoeken en zo spoedig mogelijk aan de raad te rapporteren.

De heer AYNAN: Er is één belangrijke garage, die onder de Janskliniek. Ik neem aan dat de steun van de andere partijen daarvandaan komt.

De heer HILTEMANN: Dat is een andersoortige garage, wij hebben het puur over de openbare garages. U hebt gelijk, daar ligt precies hetzelfde probleem. Dan ben ik hem inderdaad vergeten als die helemaal openbaar is. Het is hetzelfde probleem: het gaat ons

om de gesloten garages. Voorzitter, concluderend deze begroting had wat ons betreft herzien moeten worden. De extra ruimte dient naar onze mening benut te worden voor herziening van de bezuinigingen. Dat zou goed zijn voor de organisaties van de Haarlemmers en de instellingen. Je vergroot daarmee hun eigen kracht en de weerbaarheid die nodig is door de grimmige bezuinigingen op landelijk niveau en de afwenteling van de crisis op de mensen met een minima tot een modaal inkomen.

Mevrouw LANGENACKER: Meneer Hiltmann weet u al welke bezuinigingen er nu richting de organisaties gaan?

De heer HILTEMANN: Ik heb het nu even over de landelijke bezuinigingen. Het kabinet grijpt onevenredig hard in op mensen van minima en modaal en hun organisaties. Op sociale-, culturele- en sportvoorzieningen. Ook in Haarlem. U hebt de mogelijkheid om met de meevaller van het gemeentefonds een structurele handreiking te doen naar de sociale- en culturele organisaties.

In plaats daarvan hebben wij de indruk dat u de mensen die al in de put zitten onnodig nog een extra zetje geeft dieper in de put met de zalvende opmerking dat het voor hun eigen bestwil is. Voorzitter, de PvdA, GroenLinks, de Actiepartij en het CDA zouden ons kunnen steunen om de meevaller te gebruiken voor sterke matiging van geplande bezuinigingen die nodig waren bij 0% groei. Wij mogen toch hopen en verwachten dat die partijen het in grote lijn met ons eens zijn. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel meneer Hiltmann. Nog een opmerking van orde: het zal u opgevallen zijn dat de leden van de Ouderenpartij op verschillende plekken zitten. Het is u waarschijnlijk bekend dat de Ouderenpartij gesplitst is. Er moet nog even over gesproken worden wie onder de naam Ouderenpartij verder gaat functioneren, daar gaan we het binnenkort over hebben. Vooralsnog houden we het even op OPH De Leeuw en OPH Schrama, zo zullen we ze ook tijdens deze begrotingsbehandeling aanduiden.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan wil ik een vraag stellen. Ik hoor bij de SP dat er verschillende moties worden gesteund door de OPH, met welke OPH hebben we dan te maken?

De VOORZITTER: Dat is precies de reden waarom ik dit aankaart. We zullen het bij de ondertekening zien. Het zou prettig zijn, mevrouw De Leeuw en meneer Schrama, als u zegt OPH en dan uw naam, dan weten we over wie het gaat op de moties. Mevrouw Van Zetten, aan u het woord.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat is een heerlijk begin voorzitter, collega's in de raad en inwoners op de tribune. Begroting 2011. Dat is een ijkpunt, waar staat u en waar staan wij? Dit is het moment om met een paar plechtige woorden van onze enige echte intellectuele ereburger van Haarlem te beginnen. Dat is de heer Mulisch, voor degene die dat nog niet heeft begrepen. "Alles is mogelijk, wat mogelijk is gebeurt. Alles gebeurt." Ja, gaat het gebeuren? Bij de kadernota hebben wij ons college veel succes gewenst bij hun taak om de afspraken van het coalitieakkoord uit te voeren. We staan nu voor uw eerste proef: het collegewerkprogramma. Wat vindt de fractie van D66 hiervan? Zoals u van ons kunt verwachten hebben wij kritisch gekeken. U gaat anders werken. Dat is ook wat onze fractie constateert. U bent een vrolijk team, makkelijk benaderbaar en er is wil en ruimte om plannen bij te sturen. Misschien is dit de roze bril van de grootste partij, maar dat hoor ik dan wel van de oppositie, als zij kritischer kijken. Een ding: buiten de poorten van de raadzaal moet het onze inwoners ook duidelijk zijn dat hun mening telt. Participatie en inspraak zijn mooie woorden, maar moeten ook een betekenis hebben en niet in mooie bedoelingen blijven steken. Om onze voorzitter in het zonnetje te zetten en te benadrukken dat zijn positie en netwerk belangrijk zijn voor de stad komen wij met de motie 'Burgervader'.

De VOORZITTER: Wat een verrassing.

Mevrouw VAN ZETTEN: Hij is helemaal verantwoord. Het collegewerkprogramma geeft u een extra lading mee. Wij leven in een bijzonder tijdsgewricht. U noemt drie zaken: ongenoegen over het functioneren van de overheid, de financiële crisis – ik neem

aan dat die mondiaal wordt bedoeld – en de klimaatverandering. Alles is mogelijk volgens Mulisch, maar dat klimaat gaat u als stadsbestuur niet zomaar veranderen. Maar misschien ben ik te nuchter. Wel kunnen we onze deplorabele financiële situatie aanpakken en als bestuur waarmaken dat wij het in Haarlem echt anders doen dan in Den Haag. En met een nieuw energiezuinig stadskantoor geven we trouwens een uitstekend voorbeeld aan alle mensen in de stad. D66 benadrukt nog maar eens dat juist veel ongenoegen voortkomt uit beloften van de overheid die niet kunnen worden waargemaakt. Wij pleiten daarom voor een bescheiden overheid en mensen kunnen veel meer zelf doen. Hiermee raken we eigenlijk de kern van onze kritiek op het collegewerkprogramma. U gaat heel veel zaken aanpakken en beperkt zich vervolgens tot zestien onderwerpen. Allemaal de moeite waard en nodig voor de stad. Onduidelijk bij de uitwerking blijft wat uitvoering Rijksbeleid is en wat specifiek Haarlems beleid is. Bezuinigingen leiden onvermijdelijk tot een terugtrekkende overheid. Waar maakt u die keuze van wat we niet meer gaan doen? D66 vindt dat wij falend Rijksbeleid als Haarlem niet kunnen opvangen. Domweg geen middelen. Transparant moet worden gemaakt wat dat Rijksbeleid is en wat de gemeente doet. En deze verhulling is ons al jaren een doorn in het oog. U noemt zestien onderwerpen die u wilt aanpakken, met als accenten beleidsverandering en innovatie. Prima. Wij leggen ook accenten en ik noem een paar onderwerpen die vragen oproepen dan wel opmerkingen. Een belangrijk onderwerp het komende jaar, ook gezien veranderd Rijksbeleid, is de re-integratie en sociale activering. U wilt ID-banen waar mogelijk afbouwen. Daar zijn wij het mee eens. Het is sinds 2004 de bedoeling ID-banen op te heffen. Een dure regeling en met de wet Werk en Bijstand zijn andere middelen inzetbaar. In Haarlem hebben wij nog steeds 124 ID-banen. D66 ziet hierin een verkapte subsidie aan organisaties en instellingen. Mensen hebben na jaren ook gewoon het recht op een normale baan. En D66 vindt dat een dieper liggend probleem, namelijk de hoge arbeidskosten en niet-flexibele arbeidsmarkt, landelijk moet worden opgelost met hervormingen. Minimabeleid: u komt....

De heer VRUGT: U zegt van alles over ID-banen en sluit af met dat het landelijk moet worden opgelost, maar u komt niet met voorstellen hoe dat lokaal... U vindt dat het lokaal geen issue is?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan hebt u mij verkeerd begrepen meneer Vrugt. Met de instelling van de WWB werden in feite ID-banen en WIW-banen afgeschaft. Dat is in feite een afgesloten regeling. Er is gewoon geld, maar dat zijn participatiegelden om dit soort zaken op te lossen. En wij vinden dat we in Haarlem niet ons eigen beleid kunnen blijven voeren als het landelijk geen beleid meer is.

De heer VRUGT: Ik begrijp wat u zegt, maar om het scherp te krijgen, u wordt er blij van dat we straks mensen met behoud van uitkering aan het werk gaan zetten?

Mevrouw VAN ZETTEN: Nee. Als u die lijst bekijkt van 124 ID-banen dan ziet u dat scholen zoals de Haagse Montessorischool, echt niet onbemiddeld, gewoon een conciërge hebben als ID-banen. En die krijgt in feite van ons subsidie. Ik zeg: maak er dan een normale baan van. En zo zijn er nog veel voorbeelden. In die zin bedoelen wij het.

Minimabeleid: u komt met een voorstel voor een opiniërende discussie met de gemeenteraad. Focus op gezinnen en kinderen is belangrijk. Dat vinden wij ook. Geen misverstand, maar D66 is ook een partij die aandacht vraagt voor alleenstaanden. Veel onvrede in onze samenleving komt voort uit het gevoel dat het profijt oneerlijk is verdeeld. Daar kunnen wij met zijn allen niet aan voorbijgaan. Inmiddels zijn er ook onderzoeken geweest van het SCP, het zou mooi zijn als die worden betrokken bij zo'n opiniërende discussie. De klappen gaan vallen in het sociale domein. Dat kunnen wij opvangen door stevig te innoveren. Een structurele hervorming is nodig, want kaasschaven werkt hier niet. Wij komen hierbij met een motie: 'Niet nieuw, maar anders'. Het voordeel is dat er op de Rijksbegroting nog steeds geld is voor bewonersinitiatieven, leefbaarheid in de wijken en sociale cohesie. Ook vadercentra en emancipatie via de Duizend en één kracht blijft het komende jaar in ieder geval nog betaald. Dat mag je dan nog wel een wonder noemen met

dit nieuwe kabinet. Duurzaamheid: dat is gedevalueerd tot een containerbegrip bij uitstek. Wij van D66 vinden onszelf een heel duurzame partij. Waarom? Je zou bijna zeggen: wij zijn de enige duurzame partij. Waarom? Wij zijn gericht op de toekomst met een financieel solide beleid waarbij we rekening houden met de volgende generaties, want daar gaat het uiteindelijk om. In dit licht moeten de gemeente, het bedrijfsleven en de inwoners, gezamenlijk het energieverbruik aanpakken. Ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. Het moet duidelijk worden dat het financieel voordeel gaat opleveren, want dingen kunnen ook goedkoper worden. Wij lezen over de lokale energiedienst en de groene economie, een gestructureerd plan om het gedrag te beïnvloeden. Onze vraag – want we vinden het prachtig –, maar kunnen we niet beter meeliften op de ideeën van anderen? Dat is altijd veel goedkoper, meent D66. En graag horen wij van u of er investeringen aan zijn gebonden of nieuw beleid. Het energiezuiniger maken van de bestaande woningvoorraad vinden wij vooral een zaak van eigenaren en daar vallen ook de corporaties onder. Zelf de maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen, dat vinden wij belangrijk. De overheid faciliteert met voorlichting over subsidies et cetera, een goede stap is gemaakt met de website en ook met kleine subsidies die natuurlijk al jaren lopen. D66 is ook een groene partij en het groen in en om de stad is een belangrijk punt. Groen en duurzaam is niet voor niets een dikke paragraaf in het coalitieakkoord, maar in het collegewerkprogramma is groen geen eigen paragraaf waard. Het is een onderdeel geworden van ruimtelijke kwaliteit en ordening. Belangrijk in een verdichtingsdiscussie, maar een ondergeschoven kind in tijd van nood en als eerste gedumpt. Daar zijn wij dus bang voor. Mede in dit groene licht kijken we ook met argusogen naar uw plannen voor achterstallig onderhoud. D66 heeft bij de kadernota al een voorbehoud gemaakt bij de plannen om het onderhoud naar een lager niveau te brengen door een miljoen te bezuinigen. Onderzoek normbudgetten en scenario's moesten helpen bij de beoordeling: wij hebben ze nog niet gezien. En houden op die manier ons voorbehoud. We helpen u ook herinneren dat in de vorige periode de daadwerkelijke aanpak laat op gang kwam. Vervolgens een onderbesteding van 50%. Het laatste jaar van het vorige college is er wel flink gewerkt, maar nu lezen we dat er na 2013 een budgettaire probleem is. Dat is al vrij snel. En wat betreft de aanpak grootschalig groen zagen wij bij het Reinaldapark al een gat verschijnen van zes ton in 2014. En dan is de vraag wat staat ons voor de Haarlemmerhout nog te wachten? U zult het met ons eens zijn dat juist in deze portefeuille beleid snel zichtbaar wordt en onvrede over een falende overheid breed kan worden uitgemeten. Zeker nu wij ook de lasten gaan verzwaren. Cultuur: cultuur is in deze tijd een hoofdpijnportefeuille. Uitermate belangrijk voor de economie van Haarlem. Elk nadeel een voordeel. Wethouder, gelukkig bent u van de VVD en gaat u graag lobbyen in Den Haag. En onze oppositievrienden van het CDA idem.

De heer SNOEK: Dank voor deze opdracht mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Een btw-verhoging, 19% op kaartjes, lijkt ons funest voor de bezoekersaantallen. Wij maken ons ook zorgen om Holland Symphonia: wordt dat slachtoffer van Rijksbeleid? Want dat gaat ons dan stevig raken. U noemt de functie van de stadsbibliotheek. Nader onderzoek naar innovatie en locatie moet tot bezuinigingen leiden. D66 vindt dat de meeste mensen zelf meer kunnen doen, maar dan hebben ze wel kansen en middelen nodig zoals goed onderwijs. Voor D66 speelt de stadsbibliotheek een belangrijke rol bij de toegang tot kennis. Daar mag niet aan worden getornd. Zondagopenstelling zou de bibliotheek aantrekkelijker kunnen maken. Wat betreft het onderwijs: het VVE-onderwijs dat wij belangrijk vinden voor heel jonge kinderen daar gaan we de wettelijke taken uitvoeren. Landelijk bepaald is dat niet eens zo slecht, want er blijft geld voor professionalisering van VVE-onderwijs en er zijn diverse maatregelen aangekondigd.

De heer VISSER: Ik dacht dat u nog even door zou gaan over de stadsbibliotheek. Betekent het dat u een motie gaat indienen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Het is niet direct in de bezuinigingen opgenomen. Het staat in het collegewerkprogramma, daarom besteden we er nu aandacht aan. Je kunt maar beter op tijd zijn. Vandaar dat wij dit even aan de orde stellen. Nog niet direct een motie.

De heer VISSER: Maar u vraagt het college wel een reactie op uw betoog? Want als u geen vraag stelt, krijgt u gewoon geen reactie.

Mevrouw VAN ZETTEN: Uiteraard zeg ik niet zomaar wat en hoor ik graag een reactie.

De heer VISSER: En de tekst in de krant, dat was zeker de tekst van de journalist en niet zozeer uw tekst. Want u was tegen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij zijn tegen grote bezuinigingen op de bibliotheek, dat is duidelijk. Dat sommige dingen efficiënter kunnen, wij zijn pragmatisch, maar wij zijn gewoon tegen een grote bezuiniging.

De heer VISSER: Nu bent u duidelijk, maar net ging u er wat snel overheen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan ben ik blij dat u mij daarop attent maakt. Het dierenwelzijnsbeleid hangt een beetje te bungelen in het collegewerkprogramma.

Duizenden zangvogels worden door huiskatten opgevreten.

Mevrouw LANGENACKER: Hebben we daar ook die animal cops voor nodig?

Mevrouw VAN ZETTEN: Vlinders, bijen, zijn wanhopig op zoek naar wat honingbloemen in onze versteende stad. Egels ook. Kortom, mogen deze stadsdiertjes zich ook verheugen op uw aandacht, college?

De heer MULDER: Maar mevrouw Van Zetten, moeten die katten dan volgens het principe van D66 ook niet voor zichzelf zorgen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Het zal een strijd tussen de sterksten worden, zoals Darwin ons al leerde.

De heer VRUGT: Misschien moeten ze volgens D66 preventief geruimd worden. Hoe dan ook, ik ben heel nieuwsgierig of u op dit punt wel met een concreet verhaal komt. Een motie of iets dergelijks of dat het maar zo'n beetje verzandt in losse flodders.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien gaat u er wat meer van maken. Ik heb toch wat moties ingediend. Er staat één zin over dierenwelzijn. Wij wachten nog op een nota biodiversiteit, dus die komt eraan. Dus dat wil ik opjutten, we wachten er al twee jaar op in die zin. Het collegewerkprogramma besluit met de constatering dat ombuigingen voor niemand prettig zijn, maar u neemt uw verantwoordelijkheden. Terecht. Daarvoor bent u aangesteld. Mijn fractie leest ook dat de in de kadernota vastgestelde ombuigingen worden uitgevoerd, maar wij constateren dat afgeweken wordt van de afgesproken bezuiniging van 750.000 euro op verbonden partijen. Niet gelukt, want moeilijke afspraken: het betreft meer collega-besturen. Maar gedragen wij ons niet als beste jongetje van de klas als wij weten dat het Rijk wel zes ton wegtrekt bij het Noord-Hollands Archief? Op uw oplossing: geld halen bij Spaarnelanden, kom ik zo meteen terug. Staatsbosbeheer in onze gemeenschappelijke regeling recreatieschap Spaarnwoude; daar staat ons misschien hetzelfde probleem te wachten. Daar willen wij extra aandacht voor, daar hoef ik niet speciaal een motie voor in te dienen. Het was ons deze zomer al duidelijk dat de jaarrekening niet sluitend kon worden zonder extra bezuinigingen. U komt nu ook met nieuwe dekkingsvoorstellen om de meerjarenraming tot en met 2013 sluitend te maken. Daar kom ik nog op terug. Wat onze fractie heeft verbaasd is dat u het ijkmoment van de ombuigingen met een jaar heeft vervroegd naar de Kadernota 2011. U wijkt hier af van de afspraken uit het coalitieakkoord, ook nog vastgelegd met een amendement bij de kadernota. De ombuigingen waren voorzien. Ook onzekerheden in verband met de nieuwe regering. In uw argumentatie speelt het percentage economische groei geen rol. Voor D66 juist een belangrijk argument om vast te houden aan de afspraak. Ter verduidelijking: de afspraken in het coalitieakkoord waren gebaseerd op 1% economische groei, dat is niet heel hoog. Het idee was dat we in 2012 meer zicht hadden op de wereldeconomie. Dan kan de groei ook drie of vier procent zijn, ja, ook wel min een. Het is handig om daar ook rekening mee te houden. U spreekt zelf over een onzeker tijdsgewricht. D66 denkt dan ook aan inflatie en oplopende rente. Juist met het oog op morgen vragen wij het college liever niet te wijken voor een eerder besluit. Halverwege hebben wij immers beter zicht. De algemene uitkeringen vallen mee, maar andere zaken kunnen tegenvallen. De gevolgen van de doeluitkeringen zijn volgens mij nog niet helemaal duidelijk. Extra ombuigingen, genoemd

in paragraaf 1.5.2, komen als een verrassing. We vinden het jammer dat de uitwerking pas begrijpelijk werd bij het lezen van de beantwoording raadsragen. Het is allemaal mensenwerk, dat staat in uw eerste alinea van het collegewerkprogramma, maar dit kan niet de bedoeling zijn. Wij van D66 willen graag een goed onderbouwd voorstel en het liefst de mogelijkheid om te kiezen. Wij lezen ook geen motivatie waarom afspraken uit het coalitieakkoord terzijde zijn geschoven. De afspraak over aflossing van de schuld zien wij niet terug. En de daaraan gekoppelde ruimte voor nieuw beleid ook niet. Kijk, dat u problemen heeft om de begroting rond te krijgen, dat begrijpen wij. De ene tegenvaller na de andere vliegt ons om de oren. Dat er geen ruimte is voor nieuw beleid, dat begrijpen wij. Komend jaar geen verbetering van de solvabiliteit, ook nog. Maar het niet aflossen van de schuld willen we misschien een heel klein beetje begrijpen. Wat gebeurt er dan met die 4,3 miljoen? Daar willen we duidelijkheid over hebben. Wat betreft de extra voorgestelde bezuinigingen: u ziet verschillende mogelijkheden, maar D66 ziet liever een visie. Die ontbreekt. De overheid....

De heer SNOEK: Wij zijn als oppositiepartij uiteraard een groot voorstander van het dualisme en hebben ook genoten van uw optreden afgelopen donderdag. Dat zien wij graag. En u stelt nu ook....

Mevrouw VAN ZETTEN: Afgelopen donderdag? Wat was er dan?

De heer SNOEK: U zat in de commissie.

Mevrouw VAN ZETTEN: En u ook?

De heer SNOEK: Ja. U hebt daar uw eigen wethouder voorgehouden dat hij een stapel kletskoekjes gebakken had. Dat zagen wij graag.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het waren leuterkoekjes.

De heer SNOEK: Excuses. U begint uw verhaal nu met de begroting 2011, nu gaat het gebeuren. En vervolgens constateert u positief dat we te maken hebben met een vrolijk team. Ik constateer dat het de enige positieve constatering is die u hebt. Voor de rest bent u kritisch en wordt u alsmaar kritischer. Uw verhaal sluit naadloos aan op het mijne, dus ik ben blij dat ik na u mag.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien worden we nog vrienden.

De heer SNOEK: Dat zal misschien een keer gebeuren. Ik vraag u nu, u bent de fractievoorzitter van de grootste partij in de raad, ik denk dat u een vinger in de pap hebt gehad bij het coalitieakkoord en het collegewerkprogramma, mijn vraag is: bent u trots op wat hier ligt? Bent u trots op de visie die het college hier neerlegt?

Mevrouw VAN ZETTEN: Trots is geen woord dat ik vaak gebruik. Ik ben toch heel blij met dit college. Ik vind dat we als partij van onze kiezers de opdracht hebben gekregen kritisch te kijken naar het collegewerkprogramma. Het coalitieakkoord, ja, daar zijn we zelf nogal bij betrokken geweest. En we kijken hoe de invulling van het college is geweest, u zou niets anders van ons verwachten denk ik.

De heer SNOEK: Ik ben blij dat u kritisch durft te kijken namens uw kiezers. Maar als coalitiepartij draagt u ook verantwoordelijkheid. Ik vraag u: bent u trots hoe u deze verantwoordelijkheid hebt ingezet en op het product dat hier ligt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik denk dat we aan het begin staan van de komende vier jaar en het is tijd om spijkers met koppen te slaan. Ik ben bezig het college flink op te juttten.

De heer VEEN: Ik wil meneer Snoek vragen. Mevrouw Van Zetten maakt duidelijk dat we zorgelijke tijden hebben. Wij hebben hier een begroting liggen en de tijden en onze schuldpositie is dusdanig dat wij buiten de coalitieakkoordkaders vallen. Zij probeert duidelijk te krijgen wat de redenatie is achter dit verhaal. Vindt u ook niet dat het een zorgelijke periode is en dat we goed moeten doorpakken?

De heer SNOEK: Meneer Veen, u bent een ridder zoals u opkomt voor deze sterke dame. U zult dadelijk in mijn verhaal horen dat wij volledig de lijn tot ombuigingen onderschrijven. Sterker nog, wij zien dus te weinig liggen. Dat is wat ik aan de coalitiepartijen vraag. Vindt u dat er voldoende ligt om deze ombuigingsopgave op te pakken?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan is het handig om mij mijn alinea af te laten maken. Ik heb een lang verhaal voor mijn doen, maar ik ben toch bijna klaar. De overheid moet minder zelf doen.

De VOORZITTER: Rub it in.

Mevrouw VAN ZETTEN: Want, op pagina 19, van zelf doen naar stimuleren, lees ik. Wij komen met voorstellen. Sommige plannen kunnen volgens ons worden getemporiseerd. Wij dachten daarbij aan het muziekcentrum, het zijn maar suggesties. Dat u niet denkt: waar zijn die moties. Die hebben we wel, dat komt wel. Er staat nog van alles op de begrotingsposten, de Nicolaasbrug voor drie ton is een voorbeeld. Komend jaar zitten wij vast voor 120 miljoen aan afgesproken investeringen. D66 komt met een motie om de VTU-kosten naar beneden te brengen. VTU staat voor voorbereiding toezicht uitvoering, daar gaat ongelooflijk veel geld in om. Wij denken dat het de wethouder kan lukken daar wat geld uit te persen, misschien loopt dat ook wel in de miljoenen.

De heer VISSER: Het CDA heeft in de commissie voortdurend gewezen op de hoogte van die kosten. Daarbij was het verder in de commissie oorverdovend stil. De wethouder heeft indertijd een keurige toezegging gedaan en die heb ik in de begroting kunnen lezen. Dat het college aan de slag gaat met die aanpak en het bekijken van die VTU-kosten. Is die motie als coalitiepartij dan niet overbodig? De wethouder gaat ermee terugkomen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik verbaas mij wel over dat het oorverdovend stil was in de commissie ontwikkeling, want ik heb toch aardig mijn best gedaan meneer Visser. Of was u er niet bij misschien?

De heer VISSER: Sterker nog: ik heb het twee of drie keer aan de orde gesteld.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien in de vorige periode?

De heer VISSER: Nee, integendeel. Het is vrij recent gedaan. Los daarvan, ik lees in de begroting dat het college met VTU aan de slag gaat. U gaat een overbodige motie indienen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Kijk, een beetje steun in de rug voor 120 miljoen. Dat vind ik geen overbodige motie, misschien komt het CDA nog wel met gekkere moties. Dus laten we dat maar afwachten.

De heer VISSER: Rekent u daar maar op.

De heer VRUGT: Ik moet toch collega Visser bijvallen. Er komt een artikel 213-a onderzoek naar die VTU en VAT-kosten. Hebt u daar geen vertrouwen in, dat het college dat adequaat gaat aanpakken? Wat wilt u nu?

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij willen geld zien. En hoe eerder hoe beter. U kunt het in die zin opvatten. Waarom heeft Haarlem nog een eigen bureau Onderzoek en Statistiek? D66 stelt voor het op de markt te zetten en daar winst te behalen. Veel subsidieontvangers krijgen volgend jaar een hoger bedrag. Dat heeft te maken met CAO-afspraken et cetera. Waarom niet bevroren en in eigen begroting opvangen? De OZB moet ook door Haarlemmers in de eigen begroting worden opgelost, laten we dat niet vergeten. In die zin kijken we ook zeer kritisch naar Spaarnelanden, een bedrijf waar wij 100% aandeelhouder van zijn. Dit bedrijf krijgt zijn bedrijfsvoering niet kostendekkend. Wij leggen ruim negen ton toe. Afspraken over dienstverlening leveren verrassingen op, namelijk alleen maar tegenvallers. Waar zijn die schaalvoordelen, zoals vastgelegd in het convenant? Vestzakbroekzak: we halen geld weg vanwege afspraken kadernota. We betalen 240.000 euro subsidie voor opleiding personeel Spaarnelanden. Voor een andere manier van werken. Hoe strookt dat met onze afspraak dat ze onderhoud in vele facetten kunnen uitvoeren? Daar willen wij graag een antwoord op, want het is ook vastgelegd in het convenant met Spaarnelanden, nog niet eens twee jaar geleden.

Mevrouw LANGENACKER: U noemt een aantal maatregelen, wat u betreft mogelijke bezuinigingen. Ik ben wat laat, maar ik hoorde eerder in uw betoog het cultureel theater. Wat wilt u daar precies mee?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik wil een soort herbezinning. Er staat twaalf miljoen voor gereserveerd. Het gaat ook om gebouwen die moeten verkocht worden. Het lijkt ons zinnig om met een pas op de plaats te kijken....

Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben hier heel veel moeite mee. Dat is ook de reden dat ik interrumppeer. Sowieso zijn de kosten van de Egelantier ook heel hoog. Dus we moeten er wat. We hebben de organisatie en de stad beloofd dat we een aantal organisaties samenbrengen in één gebouw. Ik vind het eerlijk gezegd geen goed bestuur dat we die afspraken niet zouden nakomen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben blij dat u dat zegt, dan kunnen we erover praten natuurlijk. Het ging ons meer om dat er nu hapsnap bezuinigingen worden voorgesteld. Dan noemen we een rijtje op waarvan sommige serieuzer zijn dan andere.

De heer VEEN: Gegeven de omstandigheden is het toch reëel: we tasten de constructie van het bestuur niet aan, maar we kunnen toch kijken naar de huisvestingsproblematiek. Zoals mevrouw Van Zetten aangeeft: de markt is dramatisch. Wij kunnen onroerend goed slecht verkopen. We moeten ons herbezinnen: hoe gaan we hiermee om. Dat het een paar maanden extra kost daar kan ik als VVD prima mee leven.

Mevrouw LANGENACKER: Dat zegt mevrouw Van Zetten niet, ze zegt niet dat het een paar maanden uitgesteld kan worden. Als ik haar...

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb het over temporiseren.

Mevrouw LANGENACKER: Dan hebt u het over een aantal jaar, want de markt is niet in een paar maanden hersteld.

De heer VEEN: Dat ben ik met u eens, maar ik denk dat de markt langere tijd op een lager pitje zal zitten. De problematiek is van dusdanige orde dat we ons niet committeren aan een forse investering terwijl we daarvan niets terug zien. Laten we goed kijken hoe we zowel de organisatie goed bedienen als de stad daar financieel goed uit laten komen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb veel moeite hiermee, omdat het een investering is waarvan we niets terug zien. Dat is een investering in onze stad. Mevrouw Van Zetten zegt dat zij er moeite mee heeft dat de kaartjes omhoog gaan. Mensen die veel te besteden hebben, kunnen dat gemakkelijk betalen. Ik zeg niet dat het voor iedereen gemakkelijk is, maar dit is zo'n cultuurgebouw waar mensen die het moeilijk hebben, die op laagdrempelig niveau met cultuur in aanraking willen komen, bediend kunnen worden. Daar heb ik moeite mee om op te bezuinigen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Daar heb ik toch ook moeite mee? U doet net alsof cultuur iets voor de elite is. U haalt Bloemendaal erbij die de kaartjes kunnen betalen. Er zijn heel veel gewone mensen die van 6% naar bijna 20% heel moeilijk zullen gaan vinden.

Mevrouw HOFFMANS: U bevestigt hiermee het betoog van mevrouw Langenacker. Dus de noodzaak van het CCVT, juist omdat wij met elkaar niet willen dat cultuur een elitegebeuren is. U hebt het over hapsnap bezuinigingen van het college en komt vervolgens zelf met een hapsnap opmerking over het temporiseren van het CCVT. En dat is iets.... Er is een traject van jaren aan vooraf gegaan. Dat heeft mevrouw Langenacker net ook al gezegd. In die zin onderstreep ik die opmerking. Het feit dat u het zomaar even dropt: ik vind het niet netjes.

De heer MARSELJE: En we hebben jarenlang gedacht dat de gebouwen die verlaten zouden worden, dat die zomaar verkocht zouden worden. De situatie is nu wat anders dan we jarenlang gedacht hebben.

Mevrouw HOFFMANS: Het is fijn dat u uw fractievoorzitter te hulp schiet.

De heer MARSELJE: Dat is helemaal niet nodig de feiten spreken voor zich.

Mevrouw VAN ZETTEN: Los hiervan, ik vind dat we er aardig slecht voor staan. Elke manier om meer geld te verdienen, zeker aan gebouwen, lijkt mij welkom voor onze schatkist. Ik kom tot conclusies. De combinatie collegewerkprogramma en begroting kwam de helderheid niet ten goede. Het was heel veel. Sommige alinea's leidden tot interpretatiediscussies en verwarring. Dat kan niet de bedoeling zijn. Voor D66 is het lastig om met een bondige heldere reactie te komen op zo een complex geheel. Vandaar dat ik geheel tegen mijn gewoonte in zes pagina's heb volgeschreven. Duidelijke D66-punten zien wij terug in bezuinigingen, hervormingen, participatie en bestuursstijl, maar we maken ons zorgen over achterstallig onderhoud en groen. Ook constateren wij dat lastige discussies en

moeilijke besluiten in de tijd naar voren worden geschoven. Zoals de minima, participatiegelden, subsidies en zo zullen er nog wel wat zaken zijn. Het collegewerkprogramma is op belangrijke punten los gezongen van het coalitieakkoord. Hetzelfde geldt voor sommige afspraken, vastgelegd in de kadernota. De afspraak aflossing schuld wordt niet uitgevoerd in 2011. Ook niet via een overschot jaarrekening, want dat is er niet. Herijking financieel beleid wordt gedaan in 2011 en niet in 2012. Afsproken kortingen op verbonden partijen worden niet gehaald. Kortom college, wij verwachten van u een goed verhaal om ons te overtuigen, want dat moet wel gebeuren.

De heer HILTEMANN: Mevrouw Van Zetten, u geeft eigenlijk wel kritiek op deze begroting, maar u doet er helemaal niets aan. U staat alleen maar te vertellen. Ik zie geen amendementen verschijnen om te proberen de boel nog recht te trekken. Het is alleen maar, om het oneerbiedig te zeggen: bla, bla, voor mijn gevoel.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben te netjes om dat ook van uw betoog te zeggen, want zo is het wel. Ik vind het ook wel netjes om even de reactie van het college af te wachten; we hebben een paar moties ingediend. Het zijn per slot van rekening ook onze jongens. Ik zei al, misschien kijk ik wel door een roze bril. Ik wacht het antwoord af. Uiteindelijk hebben we heus wel een motie in de la liggen meneer Hiltemann, maakt u zich geen zorgen.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, goed gedaan mevrouw Van Zetten als ik zo vrij mag zijn u te complimenteren.

De heer VRUGT: Tot zover de kletsboekjes.

De heer SNOEK: Mevrouw Van Zetten, omdat het uw jongens zijn, pakt u ze niet harder aan. Ik zal doorgaan waar u gebleven bent. Meneer de voorzitter, vier partijen die elkaar tevreden proberen te houden dat kost tijd en nog erger dat kost geld. Deze week spreken we over het collegewerkprogramma en de begroting. En net als bij het coalitieakkoord en de eerste kadernota zien we geen geheel, maar de som der delen. Het college presenteert aan ons als oppositie geen lijn, geen gezamenlijke visie. Het lijkt wel geschreven met zo een vierkleurenpennetje: iedere coalitiepartij zijn eigen kleur en dan lekker nog een keer het verkiezingsprogramma opschrijven, maar een geheel ligt er niet. Is dat erg? Ja, want vier partijen die elkaar tevreden proberen te houden, dat kost geld. Bezuinigen betekent moeilijke keuzes maken. Meneer Veen, ik zie u al glimmen bij mijn verhaal, maar ik ga nog verder. De bezuinigingen in deze begroting zijn boterzacht of kruimelwerk. Het college schetst in het collegewerkprogramma een terugtrekkende overheid. Wij delen die visie, zeker in deze tijden van krapte, Maar het college is niet in staat dit te vertalen in financiële keuzes. Waar mag die overheid terugtreden, waar kan het niet. Waar zullen anderen, bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen in het gat springen dat de overheid laat vallen. Het lijkt of een deel van het college hier het antwoord wel op heeft, maar het van het andere deel niet mag opschrijven. Zoals gezegd: het college is hierdoor niet in staat die visie te vertalen naar financiële keuzes. En voor een begroting is dat een zwakbodem. Een nadere invulling komt bij Kadernota 2011, maar ja, dan zit het college er al een jaar. Een kwart van uw collegeperiode. Vooralsnog wachten we op nota's en visies, wordt ons beloofd. Zelfs eentje over de subsidies. Alle gesubsidieerde instellingen hebben al een brief gekregen dat ze gekort gaan worden op hun subsidies en dat ze misschien helemaal zullen wegvallen. Maar de wijze waarop wij daar als college en raad over gaan besluiten, dat weten we nog niet. De criteria die we gaan hanteren om die subsidies en kortingen te beoordelen ligt er nog niet.

Mevrouw HOFFMANS: Maar meneer Snoek, dat heeft toch alles te maken met zorgvuldigheid? De instellingen hebben niet allemaal een brief gekregen dat ze gekort worden, maar dat ze mogelijk gekort worden. En dat gaan we niet doen met de kaasschaafmethode, maar we gaan dat doen door maatschappelijke doelen te stellen en te kijken welke organisaties daar binnen passen. Op die manier gaan we dat doen. Ik vind dat zorgvuldig.

De heer SNOEK: Ik ben voor zorgvuldigheid, zeker als het gaat om subsidies voor kwetsbare instellingen, maar deze week hadden we hierover moeten spreken. Dit college zit

er nu een dik halfjaar. Dit lees ik in de krant over het kabinet Rutte: Geen dag te verliezen. U kunt het eens of oneens zijn met de beslissingen die ze nemen, maar ze zijn keihard aan de slag gegaan. En ook de moeilijke keuzes zijn al gemaakt. Ze zitten er een maand, twee maanden, u zit er zes maanden. En hoe we die gesubsidieerde instellingen gaan aanpakken zie ik nog steeds niet. We gaan nu als oppositie reageren op wat obligate teksten uit het collegewerkprogramma en op losse flodders uit de begroting, want wat is ons alternatief? Wachten tot de volgende kadernota? Deze week een lampionnetje gaan maken en donderdag met mijn dochter de deuren langs? Het is door mijn hoofd geschoten kan ik u zeggen, maar nee, we gaan u ter wille zijn. We gaan onze prioriteiten op tafel leggen. We gaan kenbaar maken waar wij vinden dat wel op bezuinigd kan worden en waar niet. Ik kan het meteen zeggen: het CDA kiest voor de toekomst van Haarlem, voor de jeugd, het onderwijs en sport. Ook vragen we aandacht voor veiligheid en de meest kwetsbare minima. Ik zal het in mijn verhaal allemaal toelichten. Allereerst de toekomst van Haarlem: jeugd, onderwijs en sport. De wethouder sport is in deze bange dagen de hoop voor alle sportclubs van Haarlem. Hij behartigt de belangen van de clubs en de sport in het algemeen in deze stad. Wij veronderstellen dan ook dat de wethouder sport keihard gewerkt heeft aan de totstandkoming van een nieuwe accommodatie voor Duinwijck. Wij veronderstellen dat de wethouder zijn collega-wethouder ontwikkeling heeft aangesproken op de tribune voor DSS. Wij veronderstellen dat de wethouder sport in het college geknokt heeft om de btw-teruggave, ja daar is hij weer, te mogen investeren in de sport. Precies zoals zijn voorganger dat ook al bedacht had. Dit is wat we allemaal veronderstellen, maar ik weet het niet. We hebben hier keer op keer vragen over gesteld, maar geen antwoord gekregen. Hoe zit het met die btw-teruggave. Ik vraag aan de wethouder een reactie in zijn eerste termijn. Wanneer krijgen we hierover zekerheid? Wat zal de omvang hiervan zijn? En welke bestemming heeft het college voor ogen? Duinwijck: het zal u niet ontgaan zijn dat we bij de kadernota al eens een keer wat gezegd hebben over Duinwijck.

Mevrouw VAN ZETTEN: Die btw-teruggave, om hoeveel geld denkt u dat het gaat?

De heer SNOEK: Als u goed geluisterd hebt, is dat een van de vragen die ik aan de wethouder gesteld heb. Ik wacht geduldig zijn antwoord af.

Mevrouw VAN ZETTEN: U hebt geen enkele notie?

De heer SNOEK: Ik heb bij de kadernota aangegeven dat het toen om zes miljoen zou gaan, waar een deel van bestemd is. En er enkele miljoenen vrij besteedbaar zouden zijn. Dan hebben we het over de historische teruggave. Dus het geld dat we over de afgelopen jaren terugkrijgen. De toenmalige fractievoorzitter van de VVD heeft een duidelijk standpunt neergelegd waar hij vond dat die gelden naar toe moesten gaan. Dus laten we niet doen of het geld er niet is. Ik wil nu weten: waar gaat het om, wanneer komt het vrij en wat wil dit college ermee doen. Duinwijck, ik zeg het nog een keer. Bij de Kadernota 2010 heb ik tot vervelens toe verteld over Duinwijck. Ik heb gevraagd om duidelijkheid voor Duinwijck. We wilden dat zo snel mogelijk. En we vroegen aan de wethouder duidelijkheid voor de Begroting 2011. We hebben de motie ingetrokken op zijn toezegging, die duidelijkheid zou er komen, maar die duidelijkheid ligt er niet; hij is zijn toezegging niet nagekomen. Evenmin als de toezegging die hij verschillende malen in de commissie heeft gedaan - 1 oktober, het werd medio oktober - om duidelijkheid te geven wat er uit de gesprekken met Duinwijck kwam. Het voeren van een constructief debat, de mogelijkheid om kaders te stellen, wordt voor ons als raad zo onmogelijk gemaakt. We dienen daarom samen met de SP en de Actiepartij de motie 'Nog steeds geen duidelijkheid voor Duinwijck' in. En we roepen het college op om nog dit jaar aan de raad een voorstel te doen hoe verder te gaan met de financiering van de nieuwe accommodatie van Duinwijck, de inventarisatie van de vereiste investeringen in de sport in Haarlem en het daaraan gekoppelde strategische plan voor sportaccommodaties aan de raad voor te leggen. En andermaal, hier Duinwijck de hoogste prioriteit bij te geven. Het mag u duidelijk zijn wat ons betreft is het *strike two* op dit onderwerp.

Mevrouw VAN ZETTEN: U hebt een groot onderwerp: sport. Mag ik vragen, hebt u ook een minister in het kabinet voor sport? Of ben ik dan bij de verkeerde partij, dan kunt u daar gaan lobbyen dacht ik.

De heer SNOEK: Dat zullen we zeker gaan doen. Dan neem ik meteen uw opdracht ook mee.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het is toch geen gekke vraag?

De heer SNOEK: Ik ga hier niet het Rijksbeleid verantwoorden of verdedigen. We spreken hier vanavond....

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vraag of u toevallig een minister van sport hebt; u hebt namelijk best veel ministers in het kabinet.

De heer SNOEK: Waarvan akte.

Mevrouw LANGENACKER: Ik zie dat u veel aandacht hebt voor Duinwijck, misschien kunnen de mensen weer gaan staan. Dat hebben wij ook. En dat hebben wij de vorige periode ook getoond door op het moment dat hier een voorstel kwam waarin ook een woontoren was opgenomen, waarin extra geld zou worden gerealiseerd om deze sporthal te kunnen realiseren, wij daarvoor hebben gestemd. En hebt u als partij, en ook de partij hiertegenover D66, toen tegen gestemd. Het betekende dat er een gat in de begroting zat van 2,9 miljoen. En dat wij die sporthal daar niet konden realiseren. Wij vinden het natuurlijk goed dat u er aandacht voor hebt, dat hebben wij ook nog steeds. Wij vinden het wel zorgelijk en een beetje apart dat u er nu zoveel aandacht voor vraagt, terwijl u er in de vorige periode de kans voor had en niet hebt mee gestemd met dat voorstel.

De heer SNOEK: We hebben dit verhaal ook al in de commissie met elkaar besproken. Het CDA heeft toen willens en wetens tegen de dramatische hoogbouw aan de rand van het Kleverpark gestemd. Had ik vandaag nog een keer de keus dan zou ik vandaag hetzelfde doen. Ik heb u ook gezegd dat toen wij tegenstemden wij voor onszelf de commitment zijn begonnen om Duinwijck te helpen, want ja, we hebben daar een deel van de opbrengst geschrapt en we hebben toen ook direct gezegd dat het ons verplicht de commitment aan te gaan om Duinwijck te helpen. Vervolgens, tijdens de campagne, hebben we dit punt op de agenda gezet; het stond in ons programma. We hebben het tijdens het sportcafé aangehaald. Alle partijen hier hebben toen gezegd: ja, dat vinden wij belangrijk, ja wij gaan daarvoor.

Mevrouw LANGENACKER: Wij zijn een van de weinige partijen geweest die dat gewoon hebben gezegd toen het voorstel voor lag. Het was een moeilijke keuze. Het was inderdaad zo dat er hier bewoners op de tribune zaten die zeiden: we vinden het erg dat er een toren komt. Maar wij hebben toen meegestemd, omdat wij die sporthal wilden realiseren. En u had de kans en hebt het niet gedaan.

De heer SNOEK: Mevrouw Langenacker, wij strijden op dit moment beiden voor hetzelfde. Wij proberen alsnog die accommodatie voor Duinwijck te realiseren. Ik stel voor dat we samen optrekken en proberen er wat moois van te maken.

De heer VEEN: Het verbaast me enigszins, ik hoor hier een single issue. Dat is een sporthal voor een badmintonvereniging. Dat vind ik prima, het is een actieve sport, maar u zegt: we hebben een grove schuld als Haarlem en dit krijgen we niet dekkend. Dat hebben we net gehoord we hebben het moeten afstemmen. Als we dat nu wel naar voren willen brengen, wordt die schuld alleen maar groter. Ik begrijp het niet, want u wilt verder bezuinigen zegt u. Dus er komt nog minder ruimte in het pakket. Kunt u mij uitleggen hoe deze spagaat overbrugd wordt?

De heer SNOEK: Ik heb aangegeven dat verplichtingen uit de toekomst: die moet je nakomen. Dat zult u als financiële man begrijpen. Dit is een verplichting uit de toekomst die je moet nakomen.

De heer VEEN: Dus die verplichting uit de toekomst....

De heer SNOEK: Sorry, verplichting uit het verleden. Excuses. Het is een verplichting uit het verleden die wij willen nakomen. Ik ga verder. Het CDA roept op keuzes te maken. Dat verplicht ons het ook zelf te doen. Zoals gezegd, het CDA kiest voor de toekomst van Haarlem. En net als in ons verkiezingsprogramma: beloofd is beloofd. Kiezen we voor

jeugd, onderwijs en sport. En met de motie 'Durf te kiezen, kies voor de toekomst', vragen wij de raad te besluiten om bij de ombuigingen jeugd, onderwijs en sport te ontzien. Ja, dat betekent dus dat andere programma's meer zullen moeten bezuinigen en harder geraakt zullen worden. Dat betekent dat gesubsidieerde instellingen die dit programma niet raken, misschien meer zullen moeten inleveren. Het alternatief is de kaasschaaf. Een sub-optimaal middel waarvan het totale rendement van de investeringen naar ons idee veel lager ligt dan wanneer we daadwerkelijke keuzes maken. Dat is een middel voor wie niet durft of kan kiezen. Meneer de voorzitter, vier partijen die proberen elkaar tevreden te houden dat kost geld. In dezelfde lijn dienen we samen met Trots en de Actiepartij de 'Verhuur sportvelden, investeren in de sport' in. We stellen voor de opbrengst van de tijdelijke verhuur van de sportvelden aan de Belgiëlaan aan Sint Jacob ook weer te investeren in de sport. Ik kom bij mijn volgende punt en ik denk dat ik de aandacht van de heer Veen nog steeds heb.

Veiligheid: al bij het coalitieakkoord hebben wij geconstateerd dat veiligheid bij deze coalitie een ondergeschoven kindje is. Ook het collegewerkprogramma is weinig ambitieus op dit punt. Als wij dan in onderzoek zien dat het aantal meldingen jeugdoverlast in Haarlem in 2009 sterk is toegenomen ten opzichte van 2008 en Haarlem in het aantal van absolute meldingen van jeugdoverlast de nummer drie is van Nederland, meer dan Amsterdam, dan is het toch niet raar dat wij vragen om meer focus op veiligheid. Samen met Trots dienen wij het amendement 'Niet minder aanhoudingen jeugdige verdachten, maar minder overlast' in. Het is namelijk zo dat in deze begroting het college gaat proberen minder jeugddelinquenten aan te houden. Ik snap dat vanuit het oogpunt van voorkomen en dat we *at the end of the day* minder jeugddelinquenten willen hebben. Maar zolang wij te maken hebben met zo een jeugdoverlast vragen wij eerst die jeugdoverlast aan te pakken. Om eerst de overlast die de mensen in de stad ervaren aan te pakken. En pas daarna gaan proberen minder jonge delinquenten op te pakken.

Mevrouw VAN ZETTEN: Gelukkig krijgen we meer politieagenten van het kabinet, dus dat is een pluspunt.

De heer SNOEK: Ik vraag in het amendement om de prestatie-indicator aan te pakken. Ik vraag op dit moment, aan het begin van de coalitieperiode, na een halfjaar, bij de eerste begroting de focus duidelijk te maken. Dat we niet gaan proberen de komende periode minder jeugddelinquenten op te pakken, maar de jeugdoverlast tegen te gaan. Daarnaast....

De heer VEEN: Ik ben blij met het standpunt van het CDA, dat is heuglijk. Maar het is mij onduidelijk. Hoe wil je daar een indicator op loslaten? We hebben net van het kabinet gehoord dat we niet meer bonnen willen schrijven. Wat is uw indicator, wat stelt u voor?

De heer SNOEK: Ik heb u gemaild. Het onderzoek van RTL-4, waarbij het aantal meldingen over jeugdoverlast bij de politie is bijgehouden op jaarbasis. Ik stel voor dat als indicator te nemen. De bron is gewoon de politie, zij registreren dit. Ik zou willen dat we proberen die meldingen naar beneden te brengen. Hoe we dat doen? Ik ga niet de hele dag op de stoel van het college zitten, maar dat is de focus die wij vragen. In dezelfde lijn vragen wij samen met Trots om meer aandacht voor het spijbelen. Wij verzoeken het college om in overleg met het Haarlems middelbaar onderwijs en Halt Kennemerland een prestatie-indicator te formuleren die gericht is op het terugbrengen van het aantal nieuwe spijbelaars of het aantal gespijbelde uren. Het zal u niet ontgaan zijn dat de directrice van Halt Kennemerland aandacht heeft gevraagd voor het spijbelen. Wij zien dat het college al veel doet aan het tegengaan van vroegtijdige uitstroom. Dat is positief, maar het gaat ook om het aanpakken van het spijbelen; daar vragen wij aandacht voor. En dan mijn volgende punt: zorgzaam voor wie niet kan. Wij kunnen ons vinden in het activerende minimabeleid dat wordt voorgesteld, maar dan wel graag met oog voor de meest kwetsbaren.

Bijvoorbeeld als er kinderen in het geding zijn of als er sprake is van meervoudige problematiek. Samen met de SP dienen we de motie 'Mild voor de meest kwetsbaren' in waarin we het college verzoeken in de inventarisatie die we dit jaar gaan doen, het opiniërende gesprek dat ze met ons gaan voeren, aan te geven wie zij zelf als meest

kwetsbaar kenmerkt en voorstellen te doen om deze meest kwetsbare groep zoveel mogelijk te ontzien bij de bezuinigingen.

Mevrouw HOFFMANS: Dit vind ik heel dapper van u meneer Snoek. Het CDA heeft zijn ziel verkocht aan een rechts kabinet, dat draconische maatregelen neemt. Het duurdurder worden van de ziektekostenpremie, eigen risico gezondheidszorg, meer eigen kosten onderwijs, duurdurder openbaar vervoer, u noemt ze allemaal zelf in de motie waarmee u gaat komen. U noemt dat daadkrachtig. U suggereert vervolgens dat wij zeven ton op minima gaan bezuinigen. U doet niets om dat ongedaan te maken. En nu gaat u wel een beetje zitten piepen en komt voor de sier met een motie die de meest kwetsbare minima moet ontzien. Ik begrijp er echt helemaal niets van.

De heer SNOEK: Ik verwacht dat de fractie van GroenLinks met een verderstrekkend voorstel zal komen. En wij zullen dat op zijn merites beoordelen en dat mogelijk steunen.

Mevrouw HOFFMANS: Maar bent u bereid, want ik neem het heel serieus en ik ben het met uw motie eens, dat er verschrikkelijke maatregelen op mensen met de laagste inkomens afkomen. Wat gaat u daar nu verder als CDA-er aan doen, want u zit in het kabinet.

De heer SNOEK: Dat ook u mij op pad gaat sturen met een wens, ik heb van de SP ook al eens een wensenlijstje gekregen van wat ik in Den Haag zou moeten regelen.

Mevrouw VAN ZETTEN: U bent een belangrijk man geworden....

De heer SNOEK: Ik was mij nog niet bewust van mijn positie, maar misschien moest ik maar eens naar Den Haag gaan.

Mevrouw HOFFMANS: Het is namelijk heel erg gemakkelijk meneer Snoek, terwijl u zelf verantwoordelijk bent voor het landelijke beleid, om de gemeente dit te laten oplossen. Het is uw partij.

De heer SNOEK: Ach mevrouw, u acht mij te hoog. Ik ben helaas niet verantwoordelijk voor het landelijk beleid. Had ik die rechten, dan hadden misschien sommige dingen er anders uit gezien. U weet mijn standpunt ten opzichte van deze coalitie, dus u vraagt naar de bekende weg. En volgens mij hebt u ook voldoende in de media gestaan. Het heeft geen zin het hier allemaal te herhalen. We zijn aan de slag gegaan en zijn op de goede weg. Ik vind dat we hier in Haarlem onze accenten moeten kunnen blijven zetten en wij verwachten dat als u onze motie niet verstrekkend genoeg vindt, u zelf met een verderstrekkend voorstel komt.

Mevrouw HOFFMANS: Yes.

De heer VRUGT: De Actiepartij is het heel erg eens met de opmerking van mevrouw Hoffmans. Wij waren geïntrigeerd door de motie van het CDA en de SP: het klinkt alsof u binnen de groep zwakkeren nog eens een kaasschaaf wilt toepassen op wie er binnen die groep ook nog de meest zwakke zijn en de rest wilt u laten zitten? Hoe moet ik dat zien?

De heer SNOEK: Als u het collegewerkprogramma leest, ziet u dat gesproken wordt over een activerend minimabeleid. Wij willen daarover graag met het college die opiniërende discussie aangaan. Wij zien daar misschien mogelijkheden toe, maar dagen het college nu uit om na te denken of het voor iedereen kan. Kun je dit altijd en overal van iedereen vragen of moet je constateren dat er in sommige situaties plekken zijn waar dit activerende minimabeleid niet kan. Zijn er misschien zelfs binnen die groep, en ik weet dat u binnen die groep niet wil differentiëren, groepen waarvoor het niet kan.

De heer VRUGT: Waarvoor het niet kan of waarvoor u het niet wilt. Ik denk dat het hem daar in zit.

De heer SNOEK: We vragen eerst het college die groep te determineren. Vervolgens voorstellen te doen die te ontzien. Dan constateren we met elkaar of het niet kan.

De heer VEEN: Ik wil reageren op het landelijke niveau, mevrouw Hoffmans geeft me deze kans. Dat er draconische maatregelen op ons afkomen. Ze zegt dat het gaat om de groep zwakkeren. Als ik dan herinner aan het stadsgesprek waar mevrouw Stellinga van Elsevier even duidelijk duidde dat er enkele beleidsmaatregelen op landelijk niveau niet goed landden. Ik laat even het artikel zien wat er gebeurt als mensen voorkomen dat ze gaan werken, want de stapeling van uitkeringen en aanvullende maatregelen zorgt ervoor dat

mensen niet meer de arbeidsmarkt op willen gaan. En dat is toch wel stuitend. Ik probeer me hier te richten binnen deze raad....

Mevrouw HOFFMANS: Maar meneer Veen, dat gaat toch niet over de mensen waar meneer Snoek en ik het over hebben?

De heer VEEN: Desondanks zijn de beleidsmaatregelen dusdanig gecompliceerd dat ze tot deze uitwassen leiden. En daar maak ik me ernstig zorgen over.

Mevrouw HOFFMANS: U noemt het zelf al uitwassen.

De heer VEEN: Dit wordt bekend en leidt tot meer.

De heer SNOEK: Ik ben bijna klaar. Ik heb nog twee punten waarop we van het college bevestiging vragen. Het Ondernemersfonds. We kunnen met zijn allen constateren dat er minder opbrengsten zijn door de gekozen systematiek. Wat is er aan de hand? De grondslag is het aantal vierkante centimeters reclame. Als je minder reclame hebt, hoef je minder belasting te betalen. En de *free riders* kunnen in dit systeem dus gewoon reclame maken en doorgaan. We constateren dat dit gebeurt. En we vragen het college de gekozen systematiek met alle betrokkenen te evalueren. Daarbij veronderstellen wij overigens ook dat al het geld dat binnenkomt bij deze reclamebelasting ook besteed wordt conform de afspraken. Kan het college dat bevestigen? Een ander punt is het achterstallig onderhoud. Het siert de wethouder dat hij in een vroeg stadium en in openbaarheid het debat is aangegaan over het temporiseren van het achterstallig onderhoud. We hebben ook begrip voor die temporisering en we lezen in het collegewerkprogramma dat er geen nieuwe achterstanden zouden moeten komen. Daar staan wij voor. We zien dat het totaal aan achterstallig onderhoud nu 64 miljoen is. Kan het college toezeggen dat in 2015, inclusief areaaluitbreiding, het achterstallig onderhoud nog steeds niet hoger is dan die 64 miljoen? Gaarne een bevestiging. Mijn laatste onderwerp: geld. Het CDA ondersteunt de ombuigingsambitie. In tegenstelling tot het verhaal van mijn gewaardeerde collega van de SP zien wij nog steeds noodzaak om te bezuinigen. Ook in antwoord op de vraag van de heer Veen kunnen we zeggen, ja. Ondanks de kortingen op het gemeentefonds die lijken mee te vallen, willen wij de schuld blijven aflossen. We zitten nu met een schuld die net zo groot is als onze begroting en die kan niet worden overgedragen aan de volgende generatie. Wij kunnen niet op de pof blijven leven en daarom nog twee suggesties. Een: de motie 'Frans Halszaak'. We dienen deze in samen met Trots en de Actiepartij. En wij verzoeken daarin het college om de wenselijkheid en de mogelijkheid van het nationaliseren van het Frans Halsmuseum te onderzoeken en hierbij ook de mogelijke besparing op de gemeentelijke subsidie te betrekken. Voor ons is dit geen uitgemaakte zaak, maar een subsidie van drie miljoen per jaar voor het Frans Halsmuseum staat als gevolg van onze ombuigingsoperatie onder druk en we moeten kijken naar andere mogelijkheden. Dan het gefiscaliseerd parkeren. Dit is een heel technisch verhaal. Gezien onze beperkte tijd ga ik er niet helemaal op in en verwijs ik naar de toelichting in de motie. We dienen in ieder geval wel de motie Meer gemeentelijke parkeeropbrengsten in waarbij wij het college verzoeken, bij de binnenkort uit te brengen parkeervisie, de meerjarige kosten en opbrengsten van de mogelijke uitbreiding van het gefiscaliseerd regime in kaart te brengen. Het college heeft al aangegeven, bij het beantwoorden van de vragen, dat ze willen kijken naar de kansen of mogelijkheden, maar we vragen dus expliciet om hierbij de financiële effecten van uitbreiding van het gefiscaliseerd parkeren, in kaart te brengen. Wij denken dat hier aanzienlijke winsten te halen zijn. Voorzitter, ik ga afsluiten. Vier partijen die elkaar tevreden proberen te houden dat kost geld. Wij verzoeken de coalitie om in het belang van de stad over de eigen schaduw heen te stappen. Om over dat gekissebis wat te gaan maken. Het college is bij de Kadernota 2011 een jaar verder. Zoals ik zei een kwart van de termijn. Het laatste jaar, dat hebben we bij het vorige college kunnen zien, gaat verloren aan het profileren van de eigen politieke kleur voor de verkiezingen. U hebt dus feitelijk bij de kadernota nog twee jaar om uw beloftes aan de kiezers waar te maken. Uw belofte om de schuld terug te brengen. Uw belofte om te blijven investeren in de stad. De belofte om

duurzaamheid op de kaart te zetten. Het is aan de bak voor u, u moet aan de slag de tijd dringt. Ik houd u niet langer op.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben geïnteresseerd in uw idee om het Frans Hals te nationaliseren, maar dan kom ik wel bij het kabinet terecht. Die gingen juist heel erg bezuinigen op cultuur. Denkt u dat er een lichtpuntje is? Toevallig is dat Halbe Zijlstra van de VVD. Gaat het lukken denkt u?

De heer SNOEK: Ik hoor dat mijn boodschappenlijstje weer langer is geworden. De vraag of er een koper is, ik weet het niet. Stel dat we een dependance kunnen worden van het Rijksmuseum, want we willen de werken en het museum hier in de stad houden. Maar als er winsten te halen zijn in de aansturing van het museum, door het onder te brengen bij een bredere collectie, als er efficiency te halen is, waarom dat niet onderzoeken?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vind het prachtig. Ik dacht, misschien hebt u het zelf uitgezocht, want nu legt u het allemaal op het bordje van beleid. Het gaat allemaal geld kosten. Misschien kunt u zelf in Den Haag een fractie aan het werk zetten. Ze hebben toch een meerderheid in de kamer.

De heer SNOEK: Weet u wat, als ik straks bij de kadernota gewoon verstek laat gaan en de hele dag in Den Haag ga zitten, mag u de hele dag naar me sms'en en twitteren. Dan ga ik daar wel op stap. We zijn hier bezig het werkprogramma en de begroting te bespreken en dat doen we naar eer en geweten. De rest lijkt me een beetje borrelpraat.

Mevrouw LANGENACKER: Hoe goed gaat het met Haarlem, is Haarlem af? Dit is een vraag die wij hadden ook naar aanleiding van het stadsgesprek. Marike Stellinga, redacteur van Elsevier economie, gaf aan dat het eigenlijk wel goed gaat met Haarlem. Het is een prima stad, het is er goed toeven je moet er niets meer aan doen. Wij zeggen als Partij van de Arbeid: nee, de stad is niet af. Het is belangrijk dat we juist in deze tijden waarin we het met elkaar moeilijk hebben, waarin er een economische crisis is, waarin er bezuinigingen van het Rijk onze kant op komen en waarin we zelf ook moeten bezuinigen, blijven investeren in onze stad. In het perspectief bieden aan mensen op het gebied van werk. En dat we ons sociale gezicht en de infrastructuur die we nu op sociaal gebied hebben liggen, dat we die handhaven. Dat is in het kort mijn betoog, ik ga straks op al die onderwerpen uitgebreid in. Haarlem is niet af we moeten blijven investeren. Juist in de wijken waar mensen het moeilijk hebben. Natuurlijk is het zo dat het in het centrum er redelijk goed uitziet. Dat we een van de beste winkelsteden van Nederland zijn. Dat we prijzen winnen op het gebied van industrieterreinen. Waarderpolder heeft een prijs gewonnen. Dat er voldoende mensen zijn die zich inzetten in onze stad, maar er zijn ook veel wijken, als je hier rondloopt in het centrum, die je niet meteen ziet. Dat is bijvoorbeeld een Schalkwijk, maar het is ook in oost en noord. Dat zijn wijken waarin mensen zitten die het moeilijk hebben. En daar moeten wij voor opkomen. Dat zal ik in mijn betoog verder uitwerken. Ik heb vier onderwerpen: werk, sociaal, wonen en ik ga in op de bezuinigingen. Ten eerste: werk. Wij hebben als Partij van de Arbeid hard campagne gevoerd op werkgelegenheid. We vinden het heel belangrijk, ook in deze tijden van economische crisis, dat mensen zo snel mogelijk als ze zonder werk raken aan het werk kunnen, maar het liefste dat ze aan het werk blijven. Dat valt niet mee. Om deze maatregelen in deze tijden te kunnen blijven uitvoeren. Zoals u hebt gehoord: het nieuwe kabinet gaat fiks bezuinigen op onder meer de re-integratiegelden. We krijgen een bijna gehalveerd budget: we gaan van 18 naar 10 miljoen. En dat betekent dat we moeilijke keuzes moeten gaan maken. Dit college geeft in het werkplan aan dat ze zich ook richten op het afbouwen van ID-banen, daar wil ik iets over zeggen. Er zijn banen in onze stad die ontzettend belangrijk zijn. Dan heb ik het over banen als conciërges op scholen en beheerders van speeltuinen. Maar ook beheerders van fietsenstallingen, omdat wij willen dat onze stad er netjes blijft uitzien. De klasse-assistentes, allemaal banen die wij ontzettend waarderen. En wij zeggen vanavond: wij willen die banen op een goede manier behouden. U hoort ons niets zeggen dat de manier waarop deze banen worden gefinancierd ook de manier is waarop we dat moeten blijven doen. Wij snappen best dat als we het nu vanuit re-integratiegelden betalen en re-integratie

is gericht op uitstroom, dat deze groep niet op die manier gefinancierd zou moeten worden. Maar wij staan hier vanavond wel om te zeggen dat deze belangrijke banen een plek gegeven moet worden in onze samenleving. Dat betekent...

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben het helemaal met u eens, maar ik vind dat die mensen het recht hebben om als normale werknemers te worden betaald. Als ze tien jaar lang goed werk doen, moeten ze gewoon in dienst worden genomen.

Mevrouw LANGENACKER: Exact. En dat kan op verschillende manieren. Wij roepen het college op om met organisaties te praten in hoeverre ze dat zelf kunnen bekostigen. Er zijn ook banen bij die wij nu al als gemeente doen. Bijvoorbeeld het beheer van die fietsenstalling. Wij zeggen: kijk eens naar andere potten, omdat dit belangrijke banen zijn, juist voor de veiligheid en sociale cohesie. Dat het gewoon goed geregeld is op scholen en dat we ze daarom willen behouden. Dus college: ga ermee aan de slag.

De heer VEEN: Ik begrijp uit het betoog van mevrouw Langenacker dat die banen nodig zijn en wenselijk, maar waar komen de gelden vandaan? Als wij die uit de Haarlemse pot moeten halen, gaan ze ten koste van de voorzieningen in Haarlem. Of ten koste van onze schuldenpositie. Bent u het met mij eens dat we dit zo snel mogelijk moeten afbouwen als Haarlem dit zelf moet financieren, tenzij het Rijksgelden zijn?

Mevrouw LANGENACKER: Daar ben ik het niet mee eens. U zegt gewoon dat als er geen financiering voor is, die banen ophouden te bestaan. Wij zeggen dat die banen belangrijk zijn. We moeten met elkaar kijken hoe we ze op een goede manier kunnen behouden.

De heer VEEN: Dan betaalt de huidige generatie de problematiek voor de toekomst.

Mevrouw LANGENACKER: Ik weet niet hoe u naar deze mensen kijkt. Het is een regeling die niet meer bestaat, de groep wordt alleen maar minder. Als we zeggen dat we het niet kunnen betalen, vallen ze gewoon terug in de bijstand. Wij vinden die banen belangrijk en we vinden dat de mensen die dit goede werk doen dit werk moeten blijven doen om niet terug te vallen in een uitkering en vervolgens door ons op die manier betaald te worden.

De heer SNOEK: U maakt hier een groot punt van, het ligt uw partij aan het hart dat is duidelijk. Mijn indruk is dat u het bij het college niet in goede handen vindt en ook de afwikkeling van deze banen niet. En gezien de vragen van uw coalitiepartners snap ik uw zorgen ook nog wel. Mijn vraag is: wat gaat u doen om het college in het gareel te houden?

Mevrouw LANGENACKER: Het college heeft aangegeven – het zit in het collegewerkplan, waar staat: zo mogelijk afbouwen van ID-banen – dat ze nog dit jaar komt met een notitie waarin het re-integratiebudget wordt bekeken. Dit is er een onderdeel van. Wij gaan er straks in de commissie met het college over praten, maar we hebben daarbij duidelijk onze kaders aangegeven.

De heer SNOEK: Vooralsnog niets aan de hand dus.

Mevrouw LANGENACKER: Nou, er is heel veel aan de hand, want wij willen dat die banen op een goede manier behouden blijven, dat is ons uitgangspunt. Het volgende punt heeft ook met werk te maken en re-integratiegelden. Het Rijk gaat er fors op bezuinigen dat betekent dat we minder te besteden hebben. We moeten goed kijken hoe we mensen aan werk helpen. Als mensen werkloos raken, willen we ze zo snel mogelijk naar werk leiden daar zijn we helemaal voor. Daar hebben we campagne op gevoerd. Waar we nog wel vraagtekens bij hebben, we hebben afgelopen donderdag het rapport Work First van de Rekenkamer gekregen. Net als velen van u zijn we daarvan geschrokken. Dat het niet transparant is welke gelden we inzetten en op wat voor manier en wat daar het effect van is. We vinden het belangrijk dat het college komt met een voorstel hoe wij als raad in staat zijn die gelden goed te kunnen volgen. Om het effectief in te zetten, omdat het budget zoveel minder is geworden, zodat we zoveel mogelijk mensen kunnen helpen. Dat is het andere punt dat we aan het college willen meegeven.

Mevrouw VAN ZETTEN: Kent u ook de landelijke cijfers? Het CPB heeft er onderzoek naar gedaan.

Mevrouw LANGENACKER: Als het goed is, kent u die ook niet. Niemand kent ze. Het feit dat de Rekenkamer interviews heeft gedaan met mensen die in die trajecten hebben gezeten, omdat ze niet in staat waren cijfers boven tafel te halen, zegt al genoeg.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb toevallig wat cijfers hier: Amsterdam 5% stroomt uit naar een normale baan. Dat zijn heel lage cijfers. Het is zorgelijk.

Mevrouw LANGENACKER: Exact. Het rapport van de Rekenkamer bestaat alleen uit interviews er zijn geen duidelijke cijfers. We zijn heel ongerust door dat rapport en willen het college vragen te zorgen voor een transparant beeld. Zodat we daar als raad goed op kunnen sturen, zodat die budgetten terecht komen bij de mensen die het nodig hebben. En ook zo snel mogelijk mensen aan het werk helpen. Op het gebied van werk hebben we nog een ander punt: stageplaatsen. Stageplaatsen, daar zegt het college van: we gaan stageplaatsen zoeken, ook in onze eigen organisatie. Waarom vraag ik daar aandacht voor? Omdat het ook bij het vorige college in het beleidsprogramma stond en het coalitieakkoord. Het is toen niet van de grond gekomen. Het is dus niet zo gemakkelijk om stageplaatsen te realiseren. Dus we willen dit college vragen: wees hier alert op, ga erachteraan, jaag erop, want het is niet gemakkelijk. Ten tweede moeten we met elkaar willen dat VMBO-jongeren die allemaal een stage moeten vervullen om een diploma te krijgen een startkwalificatie krijgen tot werk, dat die jongeren een stageplaats nodig hebben. Wij zien dat er tussen de plekken bij de bedrijven en de vraag bij het onderwijs nog onvoldoende balans zit. Ze weten elkaar niet te vinden. Er is een platform, dat weet ik. Maar wij willen het college vragen ook die regierol op zich te nemen. Om die bemiddeling op een goede manier te doen, om die jongeren niet in de kou laten staan. Zodat onze jongeren niet in de kou blijven staan, een startkwalificatie kunnen halen en later kunnen doorstromen naar werk. Daarover kom ik ook met een motie.

De heer DE JONG: Praat u dan alleen over stageplekken binnen de ambtelijke organisatie? Want het zoeken naar goede stageplaatsen is toch primair een taak van de scholen zelf? Daar hoeven wij toch geen bemiddelende rol in te hebben?

Mevrouw LANGENACKER: Dan hoort u mij verkeerd, ik zeg matchen. Het gaat om bemiddeling. Wij hebben hier de platforms, de mogelijkheden om vraag en aanbod aan elkaar te koppelen waar nodig. Op het moment dat men elkaar kan vinden, hebben wij er geen probleem mee. Dan zeggen we: laat het vooral over aan vraag en aanbod. Maar we zien dat het daar vaak misloopt. Wij zeggen: zorg dat de platforms die wij hebben goed worden ingezet zodat jongeren aan een stageplaats kunnen komen. Natuurlijk is dat niet alleen binnen onze eigen organisatie. Het is er een onderdeel van. Het gaat erom dat alle bedrijven in Haarlem weten van het bestaan en zo snel mogelijk een stagiair kunnen krijgen.

De VOORZITTER: Ik wil iedereen vragen nog even de aandacht te bewaren. Het begint een beetje onrustig te worden. Hierna hebben we nog een spreker, dan hebben we pauze.

De heer SNOEK: Over die stageplaatsen, we hebben bij het MKB gezien dat men daar beter in staat is tot matchen dan wij als gemeente. Mag ik uw motie ook zo interpreteren dat het MKB kan zijn en niet per se de ambtelijke organisatie?

Mevrouw LANGENACKER: Het MKB zit in het platform dus die is er al bij betrokken. Dat is alleen maar goed. Het is geen betoog dat we het als gemeente allemaal zelf gaan doen, maar pak je rol als het nodig is. Dat was het onderdeel werk. We gaan naar het onderdeel sociaal. Op sociaal gebied hebben wij nogal wat punten. Het is niet gemakkelijk deze periode om het in het college zo goed mogelijk te doen voor de mensen die het nodig hebben. Wij hebben een bezuinigingsopdracht; ik kom nog terug op de financiën daarvan. We zeggen, wees alert op de bezuinigingen die wij nu gaan treffen. Dat de sociale infrastructuur in de stad die in de loop van tientallen jaren is opgebouwd niet in een keer teniet wordt gedaan. Wees ook alert dat wij voor de doelgroepen die het nodig hebben er zijn. Het college geeft aan dat het om eigen kracht gaat, maar op het moment dat mensen het niet kunnen dan bieden we die mensen een mogelijkheid. Dat is iets wat wij heel belangrijk vinden.

De heer DE JONG: Voorzitter, niemand wil volgens mij de sociale infrastructuur vernielen. Maar hebt u aanwijzingen in het coalitieakkoord dat er iemand van plan is om de infrastructuur....

Mevrouw LANGENACKER: Ik kom nu met voorbeelden waarvan ik zeg: dat willen we niet op die manier doen. En dat verstaan we onder dat sociale netwerk. Ten eerste: het college zet in op eigen kracht van mensen en dat kunnen we alleen maar ondersteunen. Dat hebben we ook in de vorige periode gedaan doordat wij als raad moties hebben aangenomen waarin we zeggen dat we toe moeten naar eigen-krachtconferenties. In de wijken waarin we zorgen dat mensen die het nodig hebben dat duwtje krijgen. En vervolgens dat zij in staat zijn zelfstandig het leven in te gaan. Die eigen-krachtconferenties wil het college nu schrappen. Dat is een van de voorstellen om de meerjarenraming voor volgend jaar kloppend te krijgen. Wij zeggen dat we daar als raad in de vorige periode juist op hebben ingezet. En we zeggen, dat past juist heel goed bij het beleid dat dit college wil voeren. Dus schrap dat niet. Het andere onderdeel zit niet in de bezuinigingen, maar het is iets dat ons ter ore is gekomen. Het is afgelopen donderdag ook in de commissie gevraagd. Het gaat om de Dienstenwinkel. Dit is de doelgroep ouderen. Er bestaat een Dienstenwinkel waar we 220.000 euro per jaar in de begroting voor gereserveerd hebben. Het college is niet van plan dat te schrappen. Er hebben alleen gesprekken plaatsgevonden. Het lijkt er nu op dat die Dienstenwinkel niet op een goede manier bij een organisatie geplaatst kan worden. Wij roepen het college op, we hebben er ook een motie voor, dit niet te laten gebeuren. Waarom niet? Wat is een Dienstenwinkel? Ouderen worden in hun eigen woning in staat gesteld zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Dat is iets wat wij met elkaar graag willen. Door een aantal klussen in die huizen te doen willen wij de drempels verwijderen om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Het gaat om kleine klusjes waardoor mensen veilig in hun eigen huis wonen. Dit is zo een voorbeeld van sociale infrastructuur waarvan wij zeggen: dat moeten we behouden en ook op een goedkope manier. Op dit moment is het goed geregeld. Het kost maar 10 euro, maar als we dat straks aan de markt overlaten en die suggesties worden op dit moment gedaan, gaat het veel meer kosten. En zijn we straks niet meer in staat onze ouderen op die manier in hun eigen huis te laten wonen. Een derde punt: dat gaat om de jeugd.

Mevrouw BREED: Mag ik even reageren op het verhaal over eigen-krachtconferenties? Volgens mij hebben we daar een motie voor ingediend en die hebt u mede ondersteund. Niet nieuw, maar anders.

Mevrouw LANGENACKER: Oké. Als u dat al geregeld hebt, sluit dat mooi aan bij ons verhaal. Dank voor uw inspanning.

De heer SNOEK: Mevrouw Langenacker, weet u ook of ze geregeld hebben wat u vraagt? Misschien staat er wel wat anders in die motie.

Mevrouw LANGENACKER: U zegt dat wij hem gesteund hebben, dan staat daar vast in wat wij willen. Anders steunen wij zo een motie niet.

De VOORZITTER: Dit gaat kennelijk om moties die nu allemaal al rond gaan. Of is dat eerder geweest?

Mevrouw VAN ZETTEN: We hebben ze net ingediend, tijdens mijn termijn.

De VOORZITTER: We hebben hem hier niet, vandaar.

De heer SCHRAMA: Mevrouw Langenacker, ik vind het mooi wat u net opbrengt over de Ouderenwinkel. In de hele begroting heb ik ouderenbeleid gemist. Ik vind dit een aanvulling waaruit blijkt dat u dit soort dingen steunt en dat vinden wij alleen maar loffelijk.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben blij dat er twee ouderenpartijen zijn, dan kunt u er dubbel bovenop zitten.

Mevrouw LANGENACKER: Ik moet versnellen en ga door naar het gebied jeugd. Een belangrijk onderdeel om jongeren gezond en met zelfvertrouwen te laten opgroeien is het beoefenen van sport. Sport is een belangrijk bindmiddel in onze samenleving met zeer goede effecten. Jongeren blijven gezond en leren winnen en verliezen. We vinden het een

gemiste kans nu te bezuinigen op de topsport. Wij vinden dat mensen die topsport bedrijven een goed voorbeeld zijn voor onze jeugd en dat is ook een reden voor jongeren om te sporten. Het is geen tegenstelling dat wij op topsport bezuinigen en de breedtesport handhaven. Nee, wij roepen het college op om in gesprek te gaan met Sport Support. De organisatie die zowel de sport voor alle jongeren doet en tevens de topsport organiseert. Ga met hun in gesprek. Wij zijn er niet op tegen om kritisch naar de begroting te kijken en op de begroting voor sport te bezuinigen, maar wij zijn er wel tegen om puur de rekening bij topsport te leggen. Omdat wij denken dat als wij ons als gemeente terug trekken de andere organisaties dat ook doen en vervolgens de topsport volledig op zijn gat ligt. Dat zouden wij zonde vinden, omdat we dan geen aansprekende voorbeelden meer hebben en lukt het ons straks ook niet meer de doelstellingen te halen om zoveel mogelijk jongeren aan het sporten te krijgen. Nog een voorbeeld van sociale infrastructuur.

De heer SNOEK: Is dit uw bijdrage over sport? Duinwijck stelt u niet meer aan de orde?

De VOORZITTER: Dat is al gebeurd. Mevrouw Langenacker heeft daar net het woord over gevoerd en verteld dat u toen die toren hebt helpen afschieten. Dat dit de reden is dat Duinwijck daar nu met een spandoek zit. Ik vat het even kort samen, naar eigen inzicht.

De heer SNOEK: Ik kan alleen maar constateren dat vandaag de heren heel ridderlijk zijn voor de dames. Ook hier wordt de dame gered door een heer; alle complimenten voor u voorzitter.

De VOORZITTER: Ik wou het kort samenvatten, zodat we door kunnen. Anders wordt het te laat.

Mevrouw LANGENACKER: We gaan door. We hebben het over kinderen in gezinnen. We komen met een motie waarin we aan het college vragen alert te zijn op gezinnen die uit hun huis worden gezet, omdat een of beide ouders werk weigert. Door deze weigering kunnen deze mensen worden gekort op hun uitkering en daarom de huur niet meer betalen. Let wel, de Partij van de Arbeid is niet tegen beboeten van mensen die werk weigeren. Wij vinden dat mensen aan het werk moeten, maar we vinden niet dat kinderen de dupe moeten worden van het gedrag van hun ouders. Wij vinden het belangrijker dat die gezinnen in staat blijven om te wonen waar ze wonen. Omdat het te traumatiserend is voor kinderen. Dat we natuurlijk die ouders zoveel mogelijk moeten verplichten aan het werk te gaan. Wij zeggen in die motie tegen het college: zorg ervoor dat we die situaties in Haarlem niet hebben of voorkomen. En dat we anders zorgen voor een regeling. Er zijn voorbeelden in het land, waarbij je als gemeente tijdelijk kunt inspringen. Vervolgens het geld terugkrijgt, maar dat je zorgt dat kinderen met hun ouders in het huis kunnen blijven wonen.

De heer VAN HAGA: Dan ben ik wel benieuwd hoe u die mensen aan het werk krijgt, als het niet meer kan door die mensen op hun uitkering te korten.

Mevrouw LANGENACKER: Volgens mij bedoel ik iets anders. Natuurlijk moet je maatregelen treffen om mensen aan het werk te krijgen, maar u bent ervoor dat je mensen beboet door hun uitkering volledig stop te zetten waardoor ze huurachterstanden oplopen en dat ze daarmee uit huis worden gezet. Dat is wat wij niet willen. De motie die wij indienen heeft de VVD mede ondertekend.

De heer RUTTE: Omdat het hier over kinderen gaat, mevrouw.

De heer VAN HAGA: Dat is bekend en het streven is ook heel nobel. Ik ben alleen benieuwd, als we die kinderen ter wille zijn en de mensen niet korten op hun uitkering, wat zijn dan de maatregelen die u voorstelt.

Mevrouw LANGENACKER: We gaan ze wel korten, maar we zoeken naar oplossingen waarin we als gemeente kunnen inspringen zodat mensen hun huur kunnen blijven betalen. Dat is ons punt. Het korten op uitkeringen als dat nodig is, dat moet dan maar.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik snap het even niet. In het vorige college hadden we toch al een convenant dat gezinnen met kinderen niet uit huis gezet zouden worden. Ik snap niet wat u extra wilt.

Mevrouw LANGENACKER: Wat wij willen is dat we in de praktijk zien dat het gebeurt. En dat wij vervolgens zeggen dat er mogelijkheden zijn als dit soort situaties zich voordoen,

dat wij als gemeente een helpende hand kunnen bieden. Om mensen in hun huis te laten wonen. Wij komen met dit voorstel in een motie, u moet hem nog maar eens goed bekijken. En wij hopen dat u hem dan ook zult steunen. Ik hoor dat u hem al getekend hebt. Het derde onderwerp is wonen, ik moet even kijken naar mijn tijd.

De heer DE JONG: U had het over het in stand houden van de sociale infrastructuur. U hebt vier maatregelen genoemd. Is daarmee de sociale infrastructuur in Haarlem in stand gebleven?

Mevrouw LANGENACKER: Het is goed dat u het zegt, want ik ben een punt vergeten: het minimabeleid. We hebben net al een discussie met elkaar gehad over het minimabeleid. Wij hebben als Partij van de Arbeid bij de onderhandelingen ingezet op het in stand houden van het minimabeleid op hetzelfde niveau. Dat vinden we ontzettend belangrijk. We lezen nu in deze begroting dat het totaalbedrag met zeven ton naar beneden gaat. We vragen het college dat toe te lichten. We hebben dat afgesproken in deze coalitie, dat er niet bezuinigd wordt op het minimabeleid. Op de mensen die het geld ontvangen.

De heer DE JONG: Volgens mij was de afspraak dat we niet zouden bezuinigen op de totale kwaliteit, dat alle rechten blijven gelden. Niet zozeer de omvang van het bedrag.

Mevrouw LANGENACKER: We bezuinigen niet op het niveau van het minimabeleid. Ik ga ervan uit dat de minima in Haarlem hetzelfde blijven ontvangen ook in deze moeilijke tijden.

De heer DE JONG: Volgens mij zijn we het eens.

Mevrouw ÖZOGUL: Even een vraag aan mevrouw Langenacker. Dan steunt u waarschijnlijk onze motie over de bijzondere bijstand. Dat we de grens van 115% niet lager willen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb hem niet goed genoeg gezien. Het kan zijn dat we hem in de tweede termijn steunen, maar we gaan er nog even goed naar kijken. Dan komen we op het gebied van wonen. Aan het begin van mijn betoog heb ik gezegd dat Haarlem niet af is. En dat betekent dat we zeggen: kijk juist naar de wijken waar we allemaal niet dagelijks komen. Maar waar mensen wonen die werk nodig hebben en woningen nodig hebben. Ze hebben het nodig dat we in die wijken blijven investeren. Zodat ze perspectief hebben, zodat ze in een wijk wonen waar ze prettig wonen, zich veilig voelen, geen verloederde wijken. Vanavond wil ik een wijk eruit pikken. Er zijn meer wijken waar het niet altijd makkelijk is om te wonen, maar wij nemen Schalkwijk als voorbeeld. Ik zal met u een aantal dingen doornemen. Voor sommige onderwerpen geldt dat het zeker ook in andere wijken speelt. Allereerst de jeugd in Schalkwijk. We hebben een notitie gehad Jeugd van Schalkwijk die nog steeds niet is behandeld. Er zijn lastpakken in Schalkwijk, die zijn er in de hele stad. We vinden dat op het moment dat de jeugd overlast bezorgt, dat zijn we eens met het CDA, ze aangepakt moeten worden. Dat we daar goed naar moeten kijken, we moeten ze niet laten gaan, want mensen moeten ook prettig wonen en zich veilig voelen. Maar we moeten de jongeren ook iets bieden in deze stad, jongeren die dat willen. Jongeren die gewoon iets nodig hebben om zich te vermaken, om zich te ontwikkelen. Het stappenplan van Prisma daar wordt al lang over gesproken. Wij hebben het nog steeds niet gezien. Wij hopen nog steeds op korte termijn dat er een oplossing is voor een jongerenvoorziening in Schalkwijk. Dat de jongeren bijvoorbeeld Sinterklaas kunnen gaan vieren in het jeugdhonk van Prisma of een ander feest.

De heer SNOEK: Voorzitter, ik begrijp dat de PvdA er de bisschop op afstuurt. Ik vind het toch wat lastig.

Mevrouw LANGENACKER: Ik hoor net dat Marokkanen ook Sinterklaas vieren. Het zijn meer onderwerpen die wij van belang vinden. Het gaat om kansen op het gebied van onderwijs. Waar wij ons zorgen over maken in Schalkwijk is dat VMBO-scholen niet aan stageplaatsen komen waardoor de jongeren weinig perspectief hebben, omdat ze geen diploma halen. En vervolgens dus ook niet doorstromen naar werk. Het gaat ook om de HAVO en het VWO. Het gaat steeds slechter in Schalkwijk. Wij maken ons daar zorgen om. Net als er bij sport voorbeelden zijn, vinden wij dat er ook op het gebied van onderwijs

voorbeelden moeten zijn. Jongeren waaraan je je kunt optrekken waardoor je ook een betere toekomst kunt krijgen. Ik weet niet wat we daar direct aan kunnen doen. Ik zeg alleen dat ik het constateer en dat ik me er zorgen over maak. Ik vind het belangrijk dat ook die scholen in elke wijk vertegenwoordigd blijven.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat vinden wij natuurlijk ook heel belangrijk. Hebt u ook een idee waarom het daar slecht gaat? Volgens mij heeft het ook wel iets met onderwijs te maken. Niet zozeer omdat het in Schalkwijk staat.

Mevrouw LANGENACKER: Ik kan het niet bepalen. Er zullen allerlei factoren zijn. We leggen het hier neer, omdat Haarlem niet af is. Kijk naar dit soort ontwikkelingen. Laten we er met elkaar zorgen over hebben. Dan de wijkeconomie. Er zijn bouwprojecten in Schalkwijk die niet doorgaan. Als raad hebben we in de vorige periode daar heel veel belang aan gehecht. We hebben gezegd: ga door. Projecten zoals 023, de Italiëlaan. Op dit moment zijn corporaties en ontwikkelaars niet in staat de financiering rond te krijgen en gaan ze de projecten niet bouwen. We maken ons daar grote zorgen om, omdat we vinden dat investeren in die wijken, huur en duurdere segmenten, zorgen voor diversiteit in die wijken waardoor ook de wijkeconomie in stand kan worden gehouden. Op het moment dat er minder mensen wonen, zullen ook de winkels minder bezoekers krijgen en die gaan dan straks failliet. De wijkeconomie vinden wij dus heel belangrijk. We hebben een motie: 'Collectief particulier opdrachtgeverschap'. Dat heeft te maken met plekken in onze stad waar we broodnodig die ontwikkelingen willen. Er zijn aan de andere kant ontwikkelaars en woningbouwcorporaties niet in staat om te bouwen. Er zijn groepen, particulier opdrachtgeverschap, die zeggen dat ze graag wat in de stad zouden betekenen. Wij geven met deze motie aan – ik zeg niet dat het op al die plekken mogelijk is – dat er mogelijkheden zijn om bepaalde projecten weer van de grond te krijgen.

De heer VRUGT: U zegt dat het misschien niet mogelijk is op alle locaties die u als voorbeeld noemt. Andersom ben ik nieuwsgierig of u een locatie weet te bedenken waar het wel zou kunnen. De locaties die u noemt daar liggen diverse claims op. Ik vind het een heel interessante en spannende motie, daar niet van.

Mevrouw LANGENACKER: Wij denken aan een aantal convenantlocaties. Waar we met elkaar hebben afgesproken dat we iets willen. Daar zouden mogelijkheden liggen om er iets te doen.

De heer VRUGT: Ik vraag er mede naar, omdat we dat prachtige coalitieakkoord hebben liggen waarin verdichting niet meer gewenst wordt geacht. Het is mij niet helder, wilt u eerst iets gaan slopen begrijp ik?

Mevrouw LANGENACKER: Ik geef net aan dat er juist stukken zijn waarvan we gemeentebreed hebben gezegd dat het belangrijk is om daar een investering te doen. Dat ligt nu braak. Dat is niet goed voor de buurt. En het zijn gebieden waarover we het met zijn allen eens waren dat er iets moest gebeuren. Dus niet die locaties waar u het over hebt waar groen versus bouwen een probleem is. Nee, het zijn stukken waar ontwikkelaars of woningbouwcorporaties zeggen dat ze het financieel niet voor elkaar krijgen. Wij willen ervoor zorgen een push te kunnen geven met dit soort mogelijkheden. Wat betreft wonen: in onze bijdrage bij de kadernota hebben we het gehad over winkelcentra. Dat geldt ook voor Schalkwijk. We vinden het belangrijk daar in te blijven investeren, maar dat geldt ook voor andere winkelcentra in de stad: Amsterdamstraat en Marsmanplein. Juist die winkelcentra in wijken waar het wat ons betreft soms wat minder gaat. Waar mensen het nodig hebben een goed winkelaanbod te hebben, zich prettig te voelen, zich veilig te voelen. Daar moeten we nog steeds op inzetten. En dan de Doe-tuinen, een onderwerp waarvan we zeggen: dat blijft belangrijk voor onze stad. Net als de sociale cohesie. We komen met een motie om bij gebiedsvisies Doe-tuinen mee te nemen. Zodat we op een goede manier dat in kaart brengen en breder in de stad kunnen uitrollen. Dan ga ik naar het financiële deel, daar sluit ik mee af. Allereerst de bezuinigingssystematiek. Bij de kadernota hebben we daar al een voorschot op genomen. Wij vinden het belangrijk dat de bezuinigingen die we gaan doen, dat we daar een brede discussie over voeren in de stad en

met ons als gemeenteraad. We vinden het belangrijk dat we dit soort voorstellen als raad goed kunnen uitleggen. En dat we juist onze kaders meegeven. Wat voor kaders? Bijvoorbeeld organisaties die met veel vrijwilligers werken. Die een belangrijke plek vervullen in die sociale infrastructuur. Het gaat om het gebruikmaken van een ruimte waar meer organisaties gebruik van maken. Multifunctioneel gebruik vinden wij heel belangrijk. Het gaat ook om de efficiency bij die organisaties. Dat zijn allemaal punten waarvan wij zeggen: college, ga met ons en de stad praten en laten we bij die kadernota een goed en gedegen voorstel hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Langenacker, sorry dat ik u in de rede val. Voor uw eigen bestwil u hebt nu nog vier minuten tot en met donderdagavond. Kom *to the point*.

Mevrouw LANGENACKER: Dank u wel. We hebben een stadsgesprek gehad. Daar hebben we insprekers gehad die met slimme maatregelen kwamen hoe wij het financieel beter kunnen doen in onze stad. We komen met een motie om de Hogeschool te ondersteunen en om juist te zorgen dat we met minder geld meer kunnen doen. Dan kom ik op een laatste belangrijk punt voor ons: de maatregelen die het college voorstelt als dekking voor de Meerjarenraming 2011, dat we daar moeite mee hebben. Dat komt omdat wij denken en vinden dat het laaghangend fruit is. Waar het college even snel iets heeft gedaan, maar wat ons betreft niet gedegen genoeg is uitgewerkt. We hebben er twee genoemd: Topsport en Welzijn. Er zijn meer maatregelen waarvan wij denken: denk er nog eens goed over na.

De heer SNOEK: Mevrouw Langenacker, u spreekt over afbraak van de sociale infrastructuur. U constateert dat de bezuinigingssystematiek niet wordt uitgevoerd zoals u als coalitiepartijen hebt afgesproken en u spreekt over de dekking als laaghangend fruit. Maar mevrouw Van Zetten zei het zo prachtig: het zijn wel een beetje uw jongens. Hebt u ze nog wel in de hand?

Mevrouw LANGENACKER: We staan hier om de jongens wat mee te geven en daar moeten ze iets moois van maken. Daar hebben we alle vertrouwen in, maar we moeten het wel hier meegeven. En dat doen we ook. Wat wij willen voorstellen is om deze maatregelen nu niet te doen. We komen met een dekking en dat is voor een deel de reserve voor de Raaks rotonde, die is veel te hoog ingeschreven en die kan voor een deel minder.

De heer DE JONG: U stelt maatregelen voor die structureel nodig zijn om tekorten in de meerjarenraming op te vangen, te dekken met incidentele onttrekkingen uit reserves.

Mevrouw LANGENACKER: Nee, dat doen we nu voor 2011. We hebben die tabel. Het gaat om een pakket van maatregelen, twee weken geleden ontvangen. Er staan ter onderbouwing van het college twee zinnen als grondslag: wij vinden het niet verantwoord om daar als raad de verantwoordelijkheid voor te nemen. Wij kunnen het op dit moment niet uitleggen. Wij vinden dat het onze systematiek van de bezuinigingen op de subsidies in de wielen rijdt. Dat wil niet zeggen dat bij de eerste meerjarenbespreking, bij de bestuursrapportage, we met elkaar constateren dat er nog steeds een tekort is. Als deze voorstellen beter worden uitgewerkt, dan willen wij misschien daar wel in mee gaan. Maar we zeggen alleen: doe het nu niet, want we vinden het niet goed overkomen. En zorg ervoor dat je in maart met een gedegen plan komt. En dan willen we daar serieus naar kijken.

De heer DE JONG: Ik wil alleen benadrukken dat de problemen die het college schetst keihard structureel zijn. Het probleem gaat dus niet weg na een jaar.

Mevrouw LANGENACKER: Dat klopt. We zijn het met u eens. Wat dat betreft zijn we er ook voor om er goed naar te kijken, maar niet op deze manier.

De heer SNOEK: Voorzitter, volgend jaar een rotonde en het volgende jaar weer een rotonde?

Mevrouw LANGENACKER: Wie weet meneer Snoek, dat zien we dan wel weer. We zeggen: doe het op een gedegen manier. Het is onzin er drie rotondes voor in te zetten, maar als het nodig is en er is een potje zullen we dat weer doen, want je moet ook geen potjes houden om ze zomaar te hebben; dit was geen goed potje. Ik ga afsluiten we hebben gezegd

dat Haarlem niet af is en dat we willen blijven investeren in werk, sociaal en wonen. Zodat we mensen die het nodig hebben perspectief bieden voor de toekomst. Dank u wel.

Mevrouw KERBERT: D66 vindt het jammer dat u geen opmerkingen maakt over de financiële situatie en de bezuinigingen. Ik hoor u wel zeggen: blijf investeren en niet bezuinigen. Dat vind ik jammer.

Mevrouw LANGENACKER: Sorry, we hebben hier een coalitieakkoord waarin we 27 miljoen bezuinigen. Dat hebben we samen met u ondertekend. Ik weet niet wat u nu van mij wil, maar dat is de basis waarop we hier met elkaar praten. Als u dat niet voldoende vindt van ons snap ik het niet meer. Het mag toch wel zo zijn dat wij zeggen waar wij de accenten willen leggen voor de komende tijd. Maar de bezuinigingen hebben wij gewoon netjes ondertekend, net als u.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is nu naar mevrouw Otten van Trots te luisteren en daarna te gaan pauzeren.

Mevrouw OTTEN: Voorzitter, het komt wat plotseling, want het staat anders op de agenda.

De VOORZITTER: Dat heeft te maken met die splitsing, snapt u?

Mevrouw OTTEN: Voorzitter, raadsleden en inwoners van Haarlem. Het is vandaag 8 november 2010. Wat is naar het idee van Trots de stand van zaken? Waar staan we nu?

Haarlem is een mooie stad, het Spaarne en een prachtige historische binnenstad.

Aantrekkelijke winkels en culturele attracties. Goede onderwijsvoorzieningen en een fijne stad om te wonen, maar u raadt het al: wat vinden wij niet goed gaan in Haarlem? Lees de berichten van vorige week over de overlast van de jeugd. Haarlem prijkt bijna bovenaan de lijst als het gaat om meldingen hierover. Klachten over de slechte bereikbaarheid en het dure parkeren. Een matige ontwikkeling op het gebied van bedrijfsuitbreiding. De gemeente gaat minder dienstverlening aan de burger verlenen, maar gaat de burger wel meer laten betalen. En als laatste: het zogenaamde scheefwonen lijkt bijna een recht te zijn geworden voor mensen met goede inkomens. Het hoofdthema bij deze begrotingsbehandeling is bezuinigen. Dat is noodzakelijk, dat zien wij ook, maar het mag niet het enige thema zijn. Belangrijker is: hoe zorgen we ervoor dat Haarlem in de startblokken staat voor het ongetwijfeld komende economische herstel. Hoe voorkomen we dat de door de crisis getroffen Haarlemmers het nog zwaarder gaan krijgen? En hoe zorgen we dat het bedrijfsleven ruimte krijgt om te werken aan economisch herstel. Hoe het college de economische situatie gaat benaderen de komende vier jaar is mij niet duidelijk geworden. Een lastig leesbare begroting, bevestigd in het stadsgesprek door de gezaghebbende Haarlemse burgers, door u zelf uitgenodigd. Vervolgens een puzzelboek vol met antwoorden waarin te vaak werd verwezen naar onderliggende stukken die nog niet beschikbaar zijn. Bij ons rijst de vraag: weet het college zelf wel wat het van plan is. Is er een samenhangende visie op de toekomstige ontwikkelingen van Haarlem? Of is deze begroting vooral een fletse verzameling van compromissen om alle collegepartners tevreden te stellen, maar ontbreekt daarvoor enige richting. Waarom maakt u niet duidelijker zichtbaar in de begroting wat u wel en wat u niet gaat doen. Waarom maakt u niet meer keuzes. Hoe kunnen wij nu het debat aangaan als er zo weinig duidelijk is. Trots maakt zich zorgen. In de begroting is weinig terug te lezen over veiligheid. Veiligheid behoort tot de basisbehoeften van de Haarlemmers en tot de kerntaken van de gemeente. De bezuinigingen worden zodanig ingevuld dat de burger meer gaat betalen voor minder dienstverlening. Trots vindt dat de burger zoveel mogelijk moet worden ontzien om zo de koopkracht niet verder te doen afnemen. Helaas gaan subsidies nog steeds naar stichtingen die niet een effectieve aanpak verzorgen, bijvoorbeeld als het gaat om de overlast van jongeren. Dit college blijft sociale huurwoningen bijbouwen, terwijl er al meer zijn dan de omvang van de doelgroep. Immers de gegevens van Onderzoek en Statistiek wijzen uit dat er minder dan 30% behoefte is aan sociale woningbouw. Uit gewoonte en naar ons idee verkeerd idealisme wordt er gewoon door gebouwd.

De heer HILTEMANN: Dat meent u toch niet echt wat u nu zegt?

Mevrouw OTTEN: Dat meen ik wel.

De heer HILTEMANN: Want we zijn er toch allemaal van overtuigd dat er steeds meer behoefte aan komt. En dat mensen het steeds moeilijker krijgen en dat sociale woningbouw gewoon moet blijven bestaan. En zeker die 18.000. Maar eigenlijk zeggen wij: het moeten er gewoon 20.400 blijven zoals het er nu staat en liefst nog meer.

Mevrouw OTTEN: Misschien kijk ik als nieuwkomer in de raad hier met een frisse blik naar. Dan is het een mooi tegengeluid van mij.

De heer FRITZ: Hebt u enig idee hoelang de wachtlijst voor sociale woningbouw in deze stad is?

Mevrouw OTTEN: Nee, niet precies.

De heer FRITZ: We moeten van alles doen aan doorstroming in deze stad. De VVD komt straks met een motie, mede ondertekend door ons. Helaas is het nog niet zo dat we meer dan genoeg sociale woningen hebben.

Mevrouw OTTEN: Helaas verschillen wij dan van mening. Ik heb net genoemd dat het om scheefwonen gaat. Er wordt in Haarlem extreem veel scheef gewoond. Dat betekent dat mensen met goede inkomens blijven wonen.

De heer SNOEK: Als mevrouw Otten me toestaat om vanavond ook een keer ridderlijk te zijn voor een dame: alle onderzoeken op landelijk niveau wijzen uit dat er een enorme overmaat aan sociale woningen is. En ja meneer Fritz, de wachtlijsten zijn lang. Dat betekent dus maar een ding: scheefwonen. Elke woning die wij in de sociale sector bijbouwen is er een om in scheef te wonen. Dit college ziet het naar ons idee juist: eerst dat scheefwonen aanpakken. Wij steunen u dus van harte en u ziet het als nieuwkomer helemaal juist.

Mevrouw ÖZOGUL: Even een vraag, u hebt het over scheefwonen. Wilt u dan al die mensen met een wat hoger inkomen, die juist het wijkniveau wat omhoog brengen, daar zomaar weghalen. Zeggen: u verdient te veel dus u moet verhuizen? En de wijk nog meer laten verloederen. Mijn tweede vraag is dat bij toewijzing wordt gekeken naar inkomen, dus ik weet niet waar u het over hebt.

Mevrouw OTTEN: Ik heb het over scheefwonen. Wat van oudsher is ontstaan. Ik realiseer me dat je mensen niet zomaar een woning kunt uitzetten, maar het wordt wel tijd er kritisch naar te kijken en te erkennen dat het bestaat in Haarlem. En de mogelijkheden te onderzoeken om het te verminderen of tegen te gaan.

Mevrouw ÖZOGUL: Dus u wilt de wijken laten verloederen door mensen met een wat hoger inkomen daar weg te laten gaan.

Mevrouw OTTEN: Dus u zegt dat mensen met een laag inkomen de wijken laten verloederen. Dat zullen de mensen met een laag inkomen leuk vinden. Waar was ik gebleven, bij de volgende bron van ergernis. Bereikbaarheid blijft een bron van ergernis. Hoe verhoudt zich het optrekken van parkeertarieven met het stimuleren van bezoek door mensen van buitenaf. De OZB voor bedrijven gaat omhoog: hoe verhoudt zich dat tot het stimuleren van de economische ontwikkeling van het bedrijfsleven. Voorzitter, als kleine partij in de Haarlemse raad zijn onze mogelijkheden om mee te besturen beperkt, maar wij staan wel voor het geluid van de hardwerkende Haarlemmers die aan alle kanten gepakt worden. Niet in de laatste plaats door de gemeente, getuige deze begroting. Wij nodigen het college uit dieper in het eigen vlees te snijden en de portemonnee van de Haarlemmers met rust te laten. Om dit te onderstrepen dienen wij in de tweede termijn drie moties in. In de motie 'Parkeren per minuut' verzoeken wij het college eerlijk om te gaan met gebruikers van de gemeentelijke parkeergarages. In de 'Sport en bedrijfsleven' reiken wij het college een simpel, doeltreffend en vrijwel gratis voorstel aan om besturen van sportverenigingen te ondersteunen. De motie 'OZB voor niet-woningen' is bedoeld om een gunstig ondernemersklimaat te scheppen. Voorzitter, tot zover de bijdrage van Trots in de eerste termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Otten. We gaan pauzeren tot vijf over tien.

Pauze

De VOORZITTER: Helpers weg. Ik geef het woord aan mevrouw Hoffmans.

Mevrouw HOFFMANS: Dank u wel. Zoals u net hebt kunnen zien, hebben wij in Haarlem geen oppositie meer nodig. Dus wat dat betreft kan meneer Snoek straks bij de kadernota gerust in Den Haag zitten en zich daar nuttig gaan maken. Voorzitter, ik begin mijn betoog met een korte algemene beschouwing en dan zal ik ingaan op de Haarlemse begroting. Ik ga in op vier thema's: vertrouwen in de overheid, sociaal beleid, duurzaamheid en groen. Tot slot geef ik opmerkingen over de begroting en de complimenten bewaar ik tot het laatst, met uw goedvinden. We zitten met een rechts kabinet in Nederland. Ik wilde bijna zeggen: er waait een gure wind, maar ik heb zelf niet zoveel met beeldspraak. We hebben te maken met bezuinigingen die minima en zwakkeren treffen. Ik heb ze net al opgenoemd: het dunder worden van de ziektekostenpremie, eigen risico van de gezondheidszorg, meer eigen kosten onderwijs, dunder openbaar vervoer, enorme bezuinigingen op cultuur. Er gaat minder geld naar ontwikkelingssamenwerking, dus we gaan de blik weer lekker naar binnen richten. Onze verzorgingsstaat staat ter discussie. Als er momenteel over de verzorgingsstaat wordt gepraat, gaat het alleen om wat het ons kost. Voeg daar een term als eigen verantwoordelijkheid aan toe zoals bij de invoering van de Wmo in zwang is geraakt en het beeld ontstaat dat iedereen voortdurend zijn hand ophoudt. Godfried Bomans heeft ooit gezegd dat de grootste ziekte van onze beschaving de mening is dat ze ziek is. Dat onze verzorgingsstaat betaalbaar moet blijven is evident, maar laten we in die discussie nooit uit het oog verliezen dat zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar gewoon een kwestie van beschaving is. Wij hebben het alles bij elkaar opgeteld goed genoeg om naar elkaar om te kijken. Dat zie ik persoonlijk als rijkdom. Ik wil het hebben over het vertrouwen in de overheid en daarmee maak ik een bruggetje naar Haarlem. Uit het onderzoek 'Een vreemde in eigen land' van het Verweij Jonker Instituut, Hans Boutelier hebben we allemaal gehoord bij het stadsgesprek over de begroting, komt naar voren dat wantrouwen en wrok tegen de staat regeren. Zij zien een gigantische kloof tussen de verweesden in de volkswijken en de politiek. Ik weet niet of die tegenstelling in Haarlem zo groot is, maar hij is er wel en wij hebben er wel mee te maken. Ook wij hier met zijn allen in deze gemeenteraad. GroenLinks vraagt zich af hoe wij de burgers kunnen bereiken die zich in de steek gelaten voelen door de politiek en de gemeente. Hoe krijgen we die groep weer actief? Het onderzoek van GroenLinks 'Banen of barbecues' laat zien dat onderwijs en werk de belangrijkste factoren zijn om burgers actief te krijgen en om sociale cohesie te bevorderen. Mevrouw Langenacker heeft er net al het nodige over gezegd. Daar moeten we in investeren. En juist in de groep die minder gemakkelijk actief kan zijn in de samenleving.

Mevrouw VAN ZETTEN: Onderwijs en werk zijn dé D66-items, altijd geweest. Dus daar vinden we elkaar.

Mevrouw HOFFMANS: Hartstikke goed, mooi zo. Dat geeft vertrouwen in de toekomst. Ik denk bij de groep die minder gemakkelijk actief kan zijn in de samenleving aan mensen met een ID-baan of hoe we die ook gaan noemen. Of mensen die Wmo-voorzieningen nodig hebben of minima. Zij zijn vaker afhankelijk van de gemeente. En hoe kunnen wij ervoor zorgen dat ze vertrouwen hebben in de overheid en tegelijkertijd hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen. Daarbij kom ik op ons sociale beleid, zoals het in de begroting staat en zoals wij het als GroenLinks graag zouden zien. Op pagina 22 gaat het over de WMO en staat de zin: "Versobering van individuele maatschappelijke ondersteuning is noodzakelijk". Er is vervolgens in de begroting niet aangegeven, en misschien kan dat ook nog niet, hoe we dat willen gaan doen. Ik stel die vraag nu aan het college om er wel wat over te zeggen: hoe gaan we dat vormgeven. Wij vragen het college daarbij om een visie. Wethouder Van der Hoek heeft het bij zijn presentatie over de begroting gehad over het landelijke project De Kanteling. De beschrijving van dat project mis ik in deze begroting. Het gaat om maatwerk in de WMO, kijken wat iemand echt nodig heeft. In plaats van automatisch naar bepaalde voorzieningen te grijpen die vervolgens ongebruikt in de schuur staan. Dit is een project dat door de VNG wordt ondersteund, maar ook door landelijke patiëntenverenigingen en consumentenorganisaties. Die staan nogal eens tegenover elkaar, maar hier staan ze naast elkaar. Al leggen ze een iets ander accent

dat moet ik toegeven. Blijft overeind dat mensen die voor hun zelfstandigheid bepaalde voorzieningen nodig hebben daar ook op moeten kunnen rekenen. Laten we niet vergeten dat voorzieningen in het kader van de Wmo niet bedoeld zijn om mensen afhankelijk te maken, maar juist om ze onafhankelijk te maken.

De heer RUTTEN: Ziet u die versobering als een bedreiging of zoals de VVD het ziet als een kans om juist die kanteling verder vorm te geven.

Mevrouw HOFFMANS: Dat hangt er helemaal van af hoe we die kanteling vorm gaan geven. Ik denk dat als wij dat volgens de kanteling gaan doen er heel veel te halen valt om mensen ook nog eens verder te kunnen helpen. Een win-winsituatie dus, maar dan moeten we het wel op die manier gaan doen.

De heer RUTTEN: Dat ben ik van harte met u eens.

Mevrouw HOFFMANS: Dank u wel. De voorzieningen die worden verstrekt in het kader van de WMO zijn dus om de participatie en emancipatie van mensen te ondersteunen. En dat is iets wat wij allemaal willen. Er staat ook in de begroting dat wij wellicht financiële bijdragen moeten gaan vragen aan de burgers voor de Wmo-voorzieningen. GroenLinks gaat ervan uit dat we, zoals afgesproken, de mensen met een laag inkomen daarbij zullen ontzien. Ik wil daar graag de mening van het college over horen. Dan de minima ik zeg het maar ronduit. Ik ben erg geschrokken van de tabel op pagina 118 van de begroting. Waar 700.000 euro minder staat ingeboekt bij het minimale. In het coalitieakkoord staat dat de bestaande regelingen voor minima niet worden verlaagd. Dat is de exacte formulering. Ik ga ervan uit dat u zich houdt aan de kaders van het coalitieakkoord. En dat er dus op minima niet bezuinigd wordt. Wij vragen dan ook waar u dit bedrag vandaan denkt te gaan halen. Dat staat verder niet in de begroting toegelicht, ik kan het nergens vinden. Dan over jeugd- en jongerenproblematiek. Het CDA had het er ook al over dat Haarlem tegenwoordig in de top 3 van de gemeenten met meeste meldingen van jeugdoverlast staat. En ook wij vinden dat verontrustend. Willen we hier iets aan doen dan moeten we in de visie van GroenLinks de jongeren een perspectief bieden en dan gaat het om onderwijs en werkgelegenheid, maar ook over het hebben van een eigen plek. En het feit dat Prisma nog steeds gesloten is, draagt niet bij aan het vertrouwen van de burger in de politiek en in de multiculturele samenleving. GroenLinks maakt zich zorgen over het jongerenpreventiewerk in Haarlem en roept het college daarom in een motie op – die heb ik nog niet naast de motie van het CDA gelegd – om te onderzoeken hoe het kan dat de overlast van hangjongeren in sommige wijken van Haarlem is toegenomen. Bij de evaluatie van het integrale veiligheidsbeleid in overleg met de samenwerkingspartners met extra maatregelen te komen om de problematiek met hangjongeren aan te pakken. Dan over duurzaamheid. Dan ga ik even dezelfde roze bril opzetten als mevrouw Van Zetten net heeft gedaan, want wat ons betreft werpt de deelname van GroenLinks aan dit college zijn vruchten af. Milieu en duurzaamheid staan weer volop op de agenda. Er is vanuit de oppositie enige scepsis over geuit, terwijl ik zelf het idee heb dat er ontzettend veel gebeurt op dat gebied. Daar wil de wethouder straks vast wel wat over zeggen. Zo wordt er hard gewerkt aan een kadernota duurzaamheid en ik heb begrepen dat die bijna klaar is. Wij zijn er heel erg benieuwd naar. Er zal veel van afhangen. Ik denk dat de heer Van Doorn zich dat ook realiseert. Verder wil ik iets zeggen over het parkeerbeleid. In de vorige periode, het is precair net na de brand in de Appelaar, dat geef ik toe, heeft GroenLinks regelmatig bepleit dat we geen extra parkeergarages nodig hebben in Haarlem. We hebben daarbij veel weerstand gekregen, maar nu blijkt uit de begroting een forse post van tegenvallende inkomsten. En Raaks en Cronjé staan grotendeels leeg. Onze GroenLinks-wethouder is gestart met een beleidsvisie op parkeren. Wij zijn benieuwd wat dat gaat opleveren en ik wil hem vragen of hij daarbij ook aan parkeren voor fietsen denkt. Dan groen en verdichting. Ook hier houd ik toch nog even mijn roze bril op.

Mevrouw BOSMA: U hebt het over het parkeerbeleid en de tegenvallende inkomsten. Hebt u ook niet de indruk dat er een zekere relatie ligt met de bereikbaarheid van de stad? En het gebrek aan bereikbaarheid van de stad, zeker op dit moment.

Mevrouw HOFFMANS: Dat is heel grappig. In de vorige periode zei de VVD dat de stad niet bereikbaar was en mensen niet meer hierheen kwamen omdat ze niet konden parkeren. En nu draait u het om, dat mensen niet kunnen parkeren, omdat ze de stad niet meer in kunnen. Ik denk dat u een lijn moet kiezen. Want ik ben hem kwijt.

De heer SCHRAMA: U spreekt heel mooi over duurzaam. Ik ben het met u eens dat het een belangrijk issue is en het staat ook in de begroting. Echter, bij het stadsgesprek werd opgemerkt dat er veel in staat, maar dat het weinig aan oplossingen biedt. Het is zo dat als je aan duurzaamheid gaat doen het besparend werkt. Besparingen heb ik in de begroting niet gezien. Kunt u daar op inhaken? Besparingen tengevolge van duurzaamheid.

Mevrouw HOFFMANS: Ik zei al: de kadernota duurzaamheid is bijna klaar. Daar verwachten we heel veel van. En ik denk dat daarin al die ronkende woorden worden geconcretiseerd.

De heer SCHRAMA: Dus u verwacht daar geld uit te krijgen, want het is besparend.

Mevrouw HOFFMANS: In dit college zal onze wethouder geen kans voorbij laten gaan om te laten zien waar hij geld kan besparen als dat ergens te halen valt. Zo hebben wij dat ook met elkaar afgesproken. Over groen en verdichting, op pagina 98 van de begroting staat de zin: "Het hoofdaccent voor de komende tijd ligt bij een sterke inzet op duurzame kwaliteit van de openbare ruimte en groenstructuur". Dat staat er heel mooi. We zitten nu nog met veel lopende projecten, maar het geluid dat kwaliteit boven verdichting gaat, voert steeds meer de boventoon. Dan ben ik met de heer Hiltmann eens dat we aan geluid niets hebben. We moeten boter bij de vis doen als het om dit punt gaat. Dus ik onderstreep uw oproep aan het college om snel met een nieuw structuurplan te komen met daarin geïntegreerd het groenstructuurplan. En ook met een nieuwe woonvisie. En misschien dat het college nog even wil bevestigen wanneer ze ons daarmee kunnen verblijden. We hebben hierbij een aandachtspunt: de ambitie om anders met verdichting om te gaan vindt op dit moment vooral haar weerslag in bestemmingsplannen en gebiedsvisies. En dan gaat het vooral om gebieden waar ontwikkelingen plaatsvinden. Voor GroenLinks is het ook belangrijk om te kijken naar de kwaliteit en de hoeveelheid van het groen in de stad als geheel. Dat is niet alleen belangrijk voor ons, maar ook voor het dierenleven en de biodiversiteit. Ik moet zeggen: ik weet dat het geen financiële vetpot is, maar ik hoop dat we ook met weinig financiële middelen het een en ander kunnen doen. Misschien dat het college daar iets over wil vertellen. Dan naar de begroting. Ik heb in de commissie bestuur vorige week gesteld dat ik het lastige van de begroting vind dat de doelstellingen nog weinig concreet zijn. En dat de consequenties van de bezuinigingen nog lang niet duidelijk zijn. In die zin geef ik meneer Snoek gewoon gelijk. Wat hier en daar ook lastig is, is bezuinigen versus visie. De toon van de begroting is erg zakelijk. Aan de ene kant kan ik me er iets bij voorstellen, want we moeten het ook niet mooier maken dan het is. We moeten als overheid ook laten zien hoe we ervoor staan. Aan de andere kant pleiten wij er als GroenLinks voor dat de stad door moet en dat we dat niet moeten vergeten. Dat we ook dingen doen naast het toekomstbestendig maken van onze financiën. Laat dat alstublieft niet ons enige doel zijn. En laten we alstublieft ook verder werken aan een mooie stad. Geld is vooral een middel om dingen te kunnen doen nu en in de toekomst. Wij willen het college waarschuwen voor de valkuil dat goedkoop duurkoop is. Als ik bijvoorbeeld op pagina 22 lees dat we onvoldoende financiële middelen hebben om op het vlak van preventie te kunnen doen wat we willen doen. Als we het achterstallig onderhoud gaan temporiseren. Dan vraag ik het college de kosten nu af te zetten tegen de opbrengsten op lange termijn, ofwel: wat kost het ons op de lange termijn als we dit nu gaan temporiseren. En als we dit nu doen, want uitstel kan op lange termijn ook geld kosten en we moeten oppassen voor die kortzichtigheid. Dan staan er in paragraaf 1.5.3 een aantal aanvullende maatregelen om de meerjarenraming sluitend te maken. Wij hebben grote moeite met een aantal dingen die daar in staan. Dan gaat het bijvoorbeeld om het korten van het budget voor fietsvoorzieningen. Het gaat om het groen, het korten van subsidies, sportvoorzieningen, het schrappen van een aantal projecten welzijnswerk zoals de ondersteuning van allochtonenzelforganisaties, waar ook

de Actiepartij een vraag over heeft gesteld en het temporiseren van achterstallig onderhoud. Wat ons betreft gaat die hele paragraaf eruit en gaan we op zoek naar een alternatieve dekking. Dat zou bijvoorbeeld kunnen bestaan uit – ik doe suggesties met het verzoek aan het college om erop te reageren – het forse bedrag dat is ingeboekt voor de Raaks rotonde. Die we volgens mij daar helemaal niet gaan neerleggen, misschien is daar iets mogelijk. Tot slot.

De heer DE JONG: Ik ga dezelfde interruptie doen als bij mevrouw Langenacker. Het betekent dus dat je structurele problemen incidenteel gaat dekken.

Mevrouw HOFFMANS: Dat klopt. We hebben dat met elkaar afgesproken, want we realiseren ons dat. Die paragraaf 1.5.3 met de maatregelen viel ons rauw op het dak. We hebben daar dus ook nog niet goed met elkaar over kunnen praten. En onze bedoeling is om het eenmalig af te wenden, zodat we de komende periode langer de tijd hebben om met elkaar te bespreken wat we wel en niet willen.

De heer DE JONG: U spreekt dan over de hele paragraaf 1.5.3? Dus inclusief de verhoging van de parkeertarieven.

Mevrouw HOFFMANS: Het is inderdaad geven en nemen. Elke coalitiefractie heeft met bepaalde punten in deze paragraaf moeite. Daar kunnen we lang over bakkeleien, maar dat doen we dus niet. We komen elkaar tegemoet. Meneer Snoek heeft daar zijn eigen visie op, maar dit is wel hoe wij het doen. En voor nu wenden we het eenmalig af en de komende tijd gaan we bespreken hoe we hiermee verder gaan.

De heer SNOEK: Mevrouw Hoffmans refereert aan mijn visie en die geef ik graag. Waar het CDA constateert dat er nog te weinig omgebogen wordt, hoor ik vanuit de coalitie nog minder in deze begroting te zetten.

Mevrouw HOFFMANS: Nee, wij bieden een alternatieve dekking.

De heer SNOEK: Ik signaleer dat u paragraaf 1.5.3 met verschillende ombuigingsmaatregelen verzoekt te schrappen.

Mevrouw HOFFMANS: Wij willen als coalitie ook nog dingen. We willen dus goed nadenken over de dingen die we wel en niet willen doen. Wij vinden dat we met deze paragraaf niet die mogelijkheid hebben gehad.

De heer VEEN: Laat mij even de ridder spelen. In dit geval hebben beide coalitiepartners erkend dat er een incidenteel probleem is en dat willen we structureel aanpakken, dat hebben ze erkend. Dus het wordt structureel aangepakt en ik ben blij als u ons daarin wilt steunen, maar we willen even kijken hoe we dat zo zorgvuldig mogelijk kunnen doen. Dus dat ben ik eens met GroenLinks.

De heer SNOEK: Dus ook de VVD stelt voor paragraaf 1.5.3 te schrappen.

De heer VEEN: Wij willen het structureel oplossen, daar gaan wij voor.

De heer SNOEK: Ja of nee. Wilt u de paragraaf schrappen?

De heer VEEN: Dat gaan wij in de coalitie bespreken, maar wat ik wil is dat op de lange termijn de problemen structureel worden opgelost.

De heer SNOEK: Ik constateer dat wij hier als oppositie over een programmabegroting spreken waar niets in staat en per uur minder in staat. Het oppositie voeren wordt zo heel gemakkelijk of heel moeilijk daar denk ik nog even over na.

Mevrouw LANGENACKER: Vindt u de maatregelen die het college voorstelt dan helder meneer Snoek? Er wordt bijvoorbeeld op handhaving een bezuiniging voorgesteld. Er worden bezuinigingen voorgesteld op sport. Vindt u dat het gedegen onderbouwd is?

De heer SNOEK: Ik had voor mijn tweede termijn een lijstje van dingen bedacht waarvan ik wilde aangeven dat het college op de goede lijn zit. Wat alternatieven heb ik al in deze termijn gegeven. Dit is uw programmabegroting vanuit uw coalitie door uw college neergelegd. U gaat er nu wat uithalen. Ik heb hier wel mijn mening over, maar ik dacht dat het door u gedragen....

Mevrouw LANGENACKER: Het is nog anders. Het staat niet eens in de begroting. We hebben aanvullende maatregelen gekregen bij de beantwoording van onze vragen. Dat is

een van onze punten. Het zit niet eens in de begroting de onderbouwing is niet goed. Wij stellen dus voor het nu niet vast te stellen.

Mevrouw HOFFMANS: En bovendien ik weet niet in welke tijd u leeft meneer Snoek, maar dit is een programmabegroting op dit moment van dit college. Die wij als raad gaan vaststellen. Ik neem aan dat u ons niet gaat oproepen kritiekloos tegenover dit college te staan en de begroting te slikken voor zoete koek.

De heer SNOEK: U begrijpt mij verkeerd. Ik constateer met genoegen dat u er met elkaar nog lang niet uit bent. En het zal me verbazen als u er met elkaar uit gaat komen. Ik hoop het wel ook binnen deze vier jaar, want de stad vraagt om oplossingen. Deze tijd vraagt om oplossingen en u bent met elkaar aan het kissebissen.

Mevrouw KOPER: Meneer Snoek, ik ken u van het fenomeen goed rentmeesterschap. U wilt toch ook gewoon een zorgvuldige afweging maken van wat u gaat doen? U kunt wel zeggen dat we niets doen, maar we doen het op een zorgvuldige manier, een goede manier, dat kunt u ook in de begroting lezen. Zoals een zorgvuldige afweging met subsidies maken dat hebben we afgesproken. Dat is het enige dat we hier voorstellen: de afweging zorgvuldig maken. U kunt wel zeggen: u doet niets, maar dat slaat helemaal nergens op.

De heer SNOEK: U kunt allemaal mij aanvallen. Ik constateer uitsluitend lachend dat u er met elkaar niet uit bent en die paragraaf gaat schrappen. Wij wachten als oppositie geduldig af. Gaat u door. Ik ben benieuwd hoeveel er aan het eind van de week van de begroting over is. Succes coalitie.

De heer VEEN: De heer Snoek kan de lachende zijn, maar laat ik kijken naar het college. Daar zitten partijen in, niet het CDA, een paars-pluscoalitie. En ze hebben alle facetten afgewogen. Als u naar de aanvullende maatregelen kijkt, ziet u dat alle partijen pijn lijden, dat begrijpen we. Maar het is een schok, dit hadden we niet verwacht bij het begin van het coalitieakkoord. Dus complimenten voor het college en ik neem aan dat het publiek dat ook ziet. Er wordt wel gehandeld.

De heer SNOEK: Uw complimenten krijgen ze, maar steun voor de begroting wordt steeds magerder zelfs vanuit de coalitie.

Mevrouw HOFFMANS: Ik wil de heer Veen bedanken voor deze handreiking, want wij als coalitie en als raad zouden de stad tekort doen als we niet zorgvuldig en veel en uitgebreid debatteren over 35 miljoen euro bezuinigingen meneer Snoek. Ik begrijp uw punt echt niet.

Mevrouw OTTEN: Ik verbaas me over het gekissebis hier en hoeveel tijd eraan op gaat. Word wat daadkrachtiger, word wat duidelijker. Ik begrijp er helemaal niets meer van.

Mevrouw HOFFMANS: Blijft u dan lekker aan de zijlijn staan dan lossen wij het met elkaar wel op. U mag ook meedoen. U mag ook toekijken hoe wij er met elkaar uitkomen. De keus is aan u.

De heer VRUGT: Het wordt nog warm vanavond. Mevrouw Hoffmans, u begon met uw eerste zin: we hebben geen oppositie meer nodig. Daar begint het inderdaad op te lijken gezien de eerste barstjes. U zegt op het punt van parkeren dat u de lijn van de VVD helemaal kwijt bent. Ik kom terug op een ander onderdeel uit uw betoog, die zeven ton minima. U zegt zojuist over die beruchte paragraaf 1.5.3 dat u die wilt schrappen. Met betrekking tot die zeven ton minimabeleid zegt u dat u er moeite mee hebt. En u hebt vragen aan het college, maar komt u op dat punt ook nog met een amendement, want uw gloedvolle betoog kunnen wij helemaal volgen, maar ik neem aan dat u het niet alleen maar bij vragen laat.

Mevrouw HOFFMANS: Als het college zich met name op het vlak van de minima niet aan het coalitieakkoord houdt, komen wij met een amendement. Tot slot: ik zie in deze begroting ondanks alle andere geluiden dat er hard is gewerkt. Ik zie dus wel een evenwichtige begroting waarbij alle portefeuilles moeten inleveren, maar waarbij ook alle portefeuilles inhoudelijke accenten kunnen leggen. Als we als GroenLinks kijken naar ons speerpunt duurzaam dan gaat het hartstikke goed wat ons betreft. We kijken uit naar de kadernota. Als het gaat om groen zijn we op de goede weg en zeggen we: vergeet het kleine groen niet. En kom met het Structuurplan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik maak me zorgen over de post onderhoud grootschalig groen. Dat die in 2014 is afgelopen. En dat we met een enorm gat zitten bij het Reinaldapark. En voor de rest moet ik het nog zien. Deelt u die zorg niet?

Mevrouw HOFFMANS: Ik had begrepen dat het met het Reinaldapark juist ook de goede kant op ging, maar blijkbaar moeten we daarover ook nog met elkaar over bakkeleien.

Mevrouw VAN ZETTEN: Op de lange termijn hopen we dat het de goede kant op gaat, maar er zijn nog niet veel zekerheden.

Mevrouw HOFFMANS: Op het gebied van sociaal: hoe blij ik daarmee ben, hangt af van de antwoorden van het college in de eerste termijn. Dat was het, dank u wel.

De heer VRUGT: Voorzitter, er is veel leed voor wie het weet. En wie het weet, mag het zeggen. En hoe meer je weet des te minder je soms nog begrijpt. Nu weet ik toevallig verdomd weinig dus zou ik er het best aan doen vanaf hier verder te zwijgen. Toch kan ik dat natuurlijk niet laten dus ga ik nog even door. Voorzitter, collega's, de eigen kracht van mensen, zelfredzaamheid. Allemaal prachtig en ik zou haast zeggen ik had het zelf kunnen bedenken, maar zeg ik er dan toch maar even bij, gaan we wel oppassen met elkaar dat we niet doorslaan in: 'eigen schuld, dikke bult'? Je hebt er zelf om gevraagd? Straks is het weer janken. Nee laat ik het anders zeggen. Het Haarlems Dagblad kopte vandaag: "authentiek, karaktervol en verloederd". Dit citaat verwijst naar het Sterrencollege, het oude, afgetakelde schoolgebouw aan de Verspronckweg. "Authentiek, karaktervol en verloederd". Gaat dit toch niet ook een beetje over heel Haarlem? Beschermd Stadsgezicht heet het gebouw te zijn. Hoe beschermd kan je stadsgezicht zijn als het zoveel littekens herbergt? Op je stad, op je mensen, op je erfgoed, op je voor- en achterland en op je natuur moet je zuinig zijn. Haarlem moet je koesteren. En Haarlemmers, zij die dat wonderlijke stadje bewonen, mag je niet links laten liggen. Ook niet als je er rechtse hobby's op nahoudt. Haarlemmers, het zijn net mensen, en mensen hebben de neiging het soms ook moeilijk te hebben. Sommigen kunnen de eindjes financieel, fysiek, psychisch of daadwerkelijk, tijdelijk of chronisch, niet langer aan elkaar knopen. Zij zien soms door de bomen het bos niet meer. Door de feiten het relaas niet meer. Door de formulieren het papier niet meer. En op die mensen, voorzitter moeten we zuinig zijn. Hen moeten we sparen. We moeten dus zuinig zijn op onze stad en op haar inwoners. Hoe doen we dat? Welnu: we gaan bezuinigen. En dat is maar goed ook, want we barsten van de rechtse hobby's waar het best een tandje minder kan. Neem nu leegstand van onze schaarse ruimte. Moeten we dat beschermen? Kantorenbouw waar vele tientallen miljoenen vierkante meters landelijk gezien reeds nutteloos staan te verlummelen in het ooit zo fraaie landschap. Hotelfaciliteiten, ook zo'n rechtse hobby, ja bijbouwen die handel; ergens moeten we immers onze evacués tijdelijk kunnen onderbrengen die aan de tsunami van rechtse hobby's dreigen te bezwijken.

De heer VEEN: Ik word zo aangesproken op mijn rechtse hobby's. Ook in mijn stuk kom ik terug op leegstaande kantoorgebouwen.

De heer VRUGT: U hebt leegstaande kantoorgebouwen?

De heer VEEN: Ten aanzien van leegstaande kantoorgebouwen willen wij reageren met een specifieke motie, die hebt u misschien al gezien. Ten tweede: dat negeren wij niet, net als wij de financiële realiteit niet negeren. Weet u wat onze schuldenpositie is?

De heer VRUGT: Die is inderdaad dramatisch. Nu treft u toevallig een oppositiepartij die daar al veelvuldig op gewezen heeft. Sterker: ik vond het fantastisch hoe de wethouder van uw partij deze week op een bijeenkomst over cultuur, waar ik overigens geen collega's heb gezien, precies die opmerking maakte die wij ook regelmatig maken. Dat wij 17 miljoen per jaar aan rente aan het weggooien zijn als rente op de vaste schuld. Op dat punt zien wij het hetzelfde, denk ik, maar ik snap niet helemaal hoe zich dat verhoudt tot het kantorenverhaal. U wilt daar de schuldenlast mee oplossen, door meer kantoren te bouwen? Ik ben het even kwijt.

De heer VEEN: U geeft aan dat er heel veel noden zijn in de samenleving. Die moeten allemaal met geld worden opgelost en dat geld is er soms niet. Of is beperkt aanwezig en

dan zul je de tering naar de nering moeten zetten. Dat is een. Net als wij zien dat kantorengelbouwen niet bezet worden dan zullen we daar actie op moeten ondernemen. De heer VRUGT: Hartstikke goed. Die rechtse hobby's dat zijn er dus nogal wat geachte collega's, mensen die het niet meer bolwerken die het even niet meer redden in onze zelfredzame stad. Laten wij hen links liggen? De Actiepartij gedooft, vooralsnog, de rukwinden van rechts. Zij klapt alvast haar paraplu uit voor de buien die ons te wachten staan. Zij pakt de wapens op die op haar zolder lagen weg te kwijnen. Wapens, zoals de knuffelbeer, de warme jas, koek en zopie bij het schaatsen, warme chocolademelk met een schouderklop en een extra knipoog, want we moeten spaarzaam zijn. Na dit hele relaas denkt u natuurlijk: die is volledig de weg kwijt. Prima, maar ik zeg u: nee ik wil juist van deze uitgesleten paden af. We zullen daadwerkelijk nieuwe, onorthodoxe wegen moeten bewandelen om met de problemen van onze tijd af te kunnen rekenen en bestand te zijn tegen de zelfredzaamheid van de huidige graai- en snaaicultuur. Eten of gegeten worden? Nee, wij kiezen voor vernieuwing en duurzame verandering. Transitie naar een betere wereld waar het stuitende gebrek aan empathie geen plaats meer heeft. Einstein zei het ooit al eens zo treffend: "Onze werkelijke problemen kunnen niet worden opgelost op hetzelfde niveau van denken waarop we ze hebben gecreëerd". En creatief als wij Haarlemmers zijn, zullen we dus ook ons economische beleid dienen te herijken. De Actiepartij ziet de kansen en successen van complementaire economie, zoals al decennia toegepast in delen van Zweden, Duitsland, Denemarken en Zwitserland, waar naast de geldende valuta als de euro zogeheten regiogeldsystemen hun regionale economie tot bloei laten komen als noodzakelijk om los te komen van het juk van banken, schulden, rentelast en kortom het huidige systeem.

De heer VEEN: Ik heb nog geen een economie zien draaien op dit systeem. Geen een.

De heer VRUGT: Dat is het aardige meneer Veen. Dat dit een complementair gegeven is.

Er zijn diverse regio's in Zwitserland waar van de ondernemers, waar u toch ook een warm hart voor hebt, al gauw een kwart zich heeft aangesloten bij zo een regiogeldsysteem.

Omdat het een mooie aanvulling is op de reguliere economie waar u het over hebt.

De heer VEEN: Daar heb ik helemaal geen moeite mee. Dat is een uitstekend systeem, ik ken het, maar beseft u welk percentage het van het BNP dat is. Dat het minimaal is in het totale pakket.

De heer VRUGT: Dat zijn uw woorden. Ik zal u nog eens wat gegevens mailen.

De heer VEEN: Ik heb uw mails ontvangen en gelezen. Dank u wel. Het was interessant.

De heer VRUGT: Kijk eens aan, we komen er wel. Daarnaast verwachten wij ook veel van het door de Actiepartij veel aangehaalde concept Prohef, dat niet de belasting heft op arbeid en dus op mensen, maar op de productie. De zelfredzaamheid van Haarlem zou er bijzonder bij gebaat zijn. Evenals de eigen kracht van mensen. Anders ja, dat is het wel. Iets met visie dat missen we namelijk in dit begrotingsverhaal. Dat wij desondanks nu niet met voorstellen komen om radicaal deze transitie door te voeren, mag u gerust als zwakte interpreteren. Wij hebben echter niet de illusie dat wij hiervoor genoeg handen op elkaar kunnen krijgen. Misschien zijn we er nog niet klaar voor, dat is dan jammer. Ik merk dat ook aan de reacties. In deze hoop ik maar dat ik hierin een grove onderschatting maak van de creativiteit en de bereidheid van ons als volksvertegenwoordigers om nu eens echt keuzes te maken en de schouders onder onze toekomst te zetten. Mocht dat het geval zijn, erken ik maar wat graag mijn verkeerde inschatting, misschien trek ik mij dan wel terug in het bergstaatje Bhutan, waar men het begrip Bruto Nationaal Geluk hanteert en daarin floreert, in plaats van zich te laten ringeloren door de dictatuur en de dagkoersen van de AEX-index. Dan sluit ik af, voorzitter met een droge opsomming van een serie moties die de Actiepartij desondanks wel wenst in te dienen. Samen met het CDA proberen wij het laden en lossen door vrachtwagens in de Gasthuisstraat voor eens en altijd te weren door middel van verwijzing naar de laad- en loshaven aan de gedempte Oude Gracht. Samen met Trots hebben wij vervolgens een motie die beoogt ditzelfde gebied sowieso maar bij de autoluwe binnenstad te voegen door te onderzoeken wat daartoe de mogelijkheden zijn.

De motie 'Wijkbudgetten', mede ingediend door het CDA, vraagt om een evaluatie van het functioneren van de subsidies die onder het mom van 'Het is jouw wijk, dus jij mag het zeggen' worden uitgegeven. De evaluatie was toegezegd. Dan dienen wij een motie in die vraagt ons te informeren over de mogelijk- en onmogelijkheden om eventueel uit zogeheten verbonden partijen te stappen als gemeente, want dat is toch een interessant gegeven. De motie 'Haagse Bluffer versus Groene Buffer', mede ingediend door GroenLinks, het CDA, de PvdA en OPH-de Leeuw, beoogt meer duidelijkheid te verkrijgen over de status van de Rijksbufferzone Spaarnwoude in het licht van het voornemen van dit kabinet om gebieden van Staatsbosbeheer in de uitverkoop te doen. De motie 'Digitaal' verzoekt de papieren bezoekersschijf voor het parkeren in stand te houden, omdat niet iedereen internet of een mobieltje heeft en bovendien digitalisering zo ook haar keerzijde heeft. Mede ingediend met Trots en OPH-de Leeuw. De motie 'Maagzweer' beoogt een eind te maken aan het gegeven dat al te vaak voor mensen in de bijstand ten onrechte de ziektekostenpremies niet automatisch worden voldaan. Dit samen met het CDA.

Zo ook de motie 'Zicht op Zorg' die eerst de toegezegde zorgvuldige bespreking met de raad over de zogenaamde Unilocatie vraagt en dan al zeker over het communicatieplan dat daarbij zeer gewenst is. De motie 'Garages Veiliger' verzoekt om de bovenwettelijke voorzieningen als sprinklers, waarover bijna de hele stad zich afvraagt waarom die er niet allang waren, in de gemeentelijke parkeergarages aan te brengen. Dit samen met OPH-de Leeuw. Motie 'Inzicht en Inspraak', samen met Trots, beoogt de stad een stem te geven in de definitieve keuzes die Haarlem zal moeten willen maken met het oog op de geplande bezuinigingen om zo helder te krijgen wat Haarlemmers van hun lokale overheid wel en niet menen te mogen verwachten. Tot zover, voorzitter.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb een vraag aan meneer Vrugt, dat genoeg doe ik hem wel, gaat u maar staan meneer Vrugt.

De heer VRUGT: Ik ben bijna een van uw jongens.

Mevrouw VAN ZETTEN: U weet best dat u dat wel een beetje bent, meneer Vrugt. Ik heb met interesse uw bijdrage gelezen waar u spreekt van een bijkans failliete gemeente waar bewoners mogen dokken. Dat ben ik best met u eens. U hebt het gelijk ook over rechtse hobby's en ik vind dit een hele rechtse uitspraak, want zo hoor je mensen wel vaak praten over de overheid. Hoe ziet u dat, over de rechtse hobby's waar u op afgeeft. Ik heb geen idee waar u op doelt. En uw op zichzelf rechtse uitspraak. Hoe moet ik dat zien?

De heer VRUGT: Nu wordt het interessant, welke rechtse uitspraken heb ik dan gedaan, vraag ik mij af.

Mevrouw VAN ZETTEN: Waar bewoners moeten dokken, denk ik dan aan. Dat vind ik tamelijk rechts. Het zit bij de raadvragen.

De heer VRUGT: Het is niet de bedoeling dat mensen overal en nergens voor moeten dokken, inderdaad. Ik weet niet waar u naar toe wilt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Geld uitgeven is gemakkelijk die lasten moeten ergens worden gelegd. Als je praat over dokken, ligt het bij mensen die iets boven het minimumniveau zitten.

De heer VRUGT: Als ze daar liggen zijn we al een heel eind. Dan worden de minima ontzien, een goed idee.

De VOORZITTER: Mooi, dan nu naar het lang verwachte betoog van de heer Veen van de VVD.

De heer VEEN: Voorzitter, dames en heren. Zwanen zijn altijd wit, zwarte zwanen bestaan niet, want zwart is van de duivel. Althans dat was de theorie in 1697 totdat de Nederlandse ontdekkingsreiziger Willem de Vlamingh, een contradictio in terminis, in Australië als eerste een groep zwarte zwanen ontdekte. Het resultaat was ongeloof en ontkenning. Dat is een standaard reactie van de mens als hij wordt getroffen door een

onverwachte gebeurtenis. De zwarte zwanen theorie van de inmiddels wereldbekende Hoogleraar Taleb heeft drie kenmerken:

- a. het betreft een onverwachte gebeurtenis,
- b. de gebeurtenis heeft grote gevolgen,
- c. en achteraf proberen we de gebeurtenis aannemelijk en voorspelbaar te maken.

Een zwarte zwaan haalt eeuwen van kennis of geloof onderuit. Recente voorbeelden hiervan zijn: de val van de muur, uitvinding van de PC, opkomst internet, 9/11 en de recente bancaire crisis. Een lokaal voorbeeld is de brand in de Appelaar. Waarom herkennen we zwarte zwanen pas achteraf, omdat de mens zich richt op wat we al weten en vergeet keer op keer stil te staan bij wat we niet weten. Veel van deze veranderingen bieden kansen, maar die kansen kun je alleen benutten als je daar ook de middelen voor hebt. De VVD zet dus in op gebruikmaken van kansen en het creëren van voldoende middelen om die te kunnen benutten. De financiële crisis in het Westen heeft laten zien dat overheden zich onvoldoende op hun kerntaak, financieel toezicht, hebben gericht. Alhoewel bij Haarlem dit besef al eerder doorgedrongen was en ondertussen een programma van maatregelen ingezet was, moet de broekriem in deze coalitieperiode nog steviger aangehaald worden om in Haarlem weer de nodige middelen te kunnen hebben. Onze schuldenlast bedraagt 438 miljoen en de daarbij behorende rentelast bedraagt, bij een nu nog extreem lage rente: 17 miljoen euro. Dat is bijna 47.000 euro per dag die we niet kunnen uitgeven aan andere belangrijke zaken. Als de rente over twee jaar bijvoorbeeld 1% stijgt vanwege wereldwijde herfinanciering van schuldenlasten, en dat is zeer beperkt, dan zal de rentelast oplopen naar 22 miljoen ofwel bijna 60.000 euro per dag. Ook dit is een zwarte zwaan.

Mevrouw LANGENACKER: Hebt u een idee hoe dit college op dit moment die schuldvermindering gaat doen, dus de solvabiliteit verbetert? Wij kunnen het namelijk in dit stuk niet goed achterhalen. Kunt u dat wel?

De heer VEEN: Nee, maar daar kom ik nu op. Dank voor dit opzetje. De VVD weet dat de schuldensupertanker steeds lastiger de bocht om te krijgen is als dit niet structureel aangepakt wordt. De VVD ziet dan ook graag van het college een lange termijnplan voor de komende dertig jaar van solvabiliteitsverbetering, inclusief de schuldafbouw bij tegenslagen. En dat mag van mij in de vorm van een nota voor deze periode met een doorwerking in de toekomst, maar het moet in ieder geval structureel zijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: Waarom kiest u voor dertig jaar?

Mevrouw LANGENACKER: U kiest voor een notitie voor de lange termijn. Waar ik het met u over had, was dat wij in het coalitieakkoord hebben afgesproken jaarlijks ook de solvabiliteit te verbeteren door onze schuld te verkleinen. We hebben daarvoor afgesproken de precario in te zetten in de opbrengsten. Ik kan niet achterhalen in deze begroting of dat gebeurt. En of er daarmee iets aan die schuldvermindering gebeurt. Kunt u dat wel?

De heer VEEN: Ik geef, als het mag van de voorzitter, hiervoor het woord aan mijn financieel specialist. Die kan het mooier vertellen dan ik.

De heer SCHRAMA: U kunt mijn vraag misschien meenemen. Ik vind een ding merkwaardig: bij het begin zegt u dat de last 435 miljoen is. U geeft ook aan dat de rente 17 miljoen is en bij stijging nog veel hoger wordt. U geeft niet aan dat die 17 miljoen is gebaseerd op een rekenrente van 5%, die exorbitant hoog is. Bijna alle gemeenten in Nederland hebben een rekenrente die veel lager is. Hij is kunstmatig hoog gehouden dus onze rente ligt veel lager dan dat en behalve die 17 miljoen rente, zijn er ook rente-inkomsten die ook een aantal miljoenen bedraagt, die het weer compenseert. Dus u geeft een verkeerde voorstelling van zaken.

De heer DE JONG: Voor de aflossing van de schuld worden de precario-inkomsten aangewend en de helft van een eventueel positief resultaat. Aflossing van een schuld is geen last maar een uitgave. Daarom vind je ze niet terug in een begroting die gebaseerd is op baten en lasten.

De VOORZITTER: Wilt u ook iets zeggen over de rekenrente?

De heer DE JONG: Nee, daar wil ik niets over zeggen.

De heer VEEN: In het coalitieakkoord en de kadernota zijn afspraken gemaakt om in 2018 de ombuigingen verwezenlijkt te hebben. Het college heeft deze ombuigingen keurig in de programmabegroting verwerkt. De VVD begrijpt dat nog niet alle financiële effecten concreet en tastbaar in de begroting zijn opgenomen, maar wil deze wel voor de kadernota van 2012 uitgewerkt hebben. Het college heeft dit toegezegd, voor de VVD is dit een acceptabel plan van aanpak. De VVD complimenteert het college met dit bereikte resultaat. Voor de VVD is het teleurstellend en zeer zorgelijk om te zien dat de meerjarenbegroting ondanks al deze maatregelen niet sluitend te krijgen is. Goed is te zien dat het college niet bij de pakken is gaan neerzitten, maar in de begroting een aanvullend pakket maatregelen heeft voorgesteld die buiten het coalitieakkoord omgaan. De VVD stemt in met de beleidsmatige benadering ten aanzien van de inventarisatie aanvullende dekkingsmogelijkheden. De woonlasten worden niet verder verhoogd, er wordt geen beroep gedaan op de algemene reserve en in het investeringsvolume wordt vooralsnog niet verlaagd. Dat is goed nieuws. Nu de onderwerpen waar de VVD aandacht voor vraagt.

De heer SNOEK: Is dit nu het pakket waarvan u eerder gezegd hebt dat het geschrapt gaat worden? Waarvan u nu zegt dat u blij bent dat het er in staat? We hebben het over paragraaf 1.5.3.

De heer VEEN: Het is inderdaad het pakket in paragraaf 1.5.3.

De heer SNOEK: We hebben net het debat met GroenLinks gehad, daar hebt u ook een duit in het zakje gedaan. Daar heb ik u gevraagd of paragraaf 1.5.3 blijft staan of gaat u die schrappen en u hebt aangegeven dat u die gaat schrappen.

De heer VEEN: Nee, ik heb aangegeven dat het mij gaat om een structurele oplossing. Dat kan dit jaar zijn of volgend jaar, maar het moet structureel zijn. En die wil ik zien en die moet aangepakt worden. A: Voorgesteld wordt om de budgetten ten behoeve van de verbetering van de solvabiliteit vanaf 2014 op te schorten. Gezien het structurele solvabiliteitsprobleem zet de VVD grote vraagtekens en wacht de reactie af van het college ten aanzien van de motie 'Uit de schulden'. Inzake de extra maatregeltaken wordt beperking van de handhavingsuitvoering voorgesteld. Dat is volgens de VVD een kerntaak van de overheid en raakt de kern van integriteit van het bestuur. De VVD vindt dat Haarlem schoon, heel en veilig moet zijn. Welzijn en economische ontwikkeling kunnen niet zonder dit principe. Zwerfvuil staat al jaren bovenaan de lijst van grote ergernissen van de Haarlemse burger. We hebben nog onlangs mogen vernemen dat onze wethouder Beheer handhavend gaat optreden in straten waar men op niet toegestane tijden huisvuil buiten zet, met alle vervuiling van dien. Dit is een stap in de goede richting. We vinden evenwel dat de overheid hier proactief dient te zijn en het niet moeten laten aankomen op klachten en berichten in de krant. Er wordt streng toegezien op een goed uitgevoerd coffeeshopbeleid, maar we verwachten ook dat de overheid handhavend optreedt inzake de anti-kraakwet en als het gaat om verloedering in de stad. De VVD vindt dat er meer kan in deze stad als het gaat om handhaving. Onze oude 'Herriestoppers' in verband met geluidsoverlast van brommers is nog steeds actueel.

De heer FRITZ: Als raad hebben wij een motie van de Actiepartij aangenomen om terughoudend te zijn met handhaving van de Anti-Kraakwet. Nog belangrijker is dat vandaag door de Rechtbank van Den Haag een uitspraak is gedaan dat het kraakverbod, de kraakwet, in strijd is met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Gemeenten die daar plannen voor hadden, hebben gezegd het niet langer in strafrechtelijke sfeer te handhaven. Bent u van die feiten op de hoogte en vindt u dan ook niet dat daaruit voortvloeit dat Haarlem terughoudend zou moeten zijn?

De heer VEEN: Ik wil eerst het punt maken dat er wetgeving aangenomen is.

De heer FRITZ: Dit is pas na de wet...

De heer VEEN: Die is nu van kracht geworden. Ten tweede wil ik het woord geven aan een ervaringsdeskundige van kraken in mijn fractie die een korte toelichting kan geven wat de rechterlijke uitspraak betreft.

De heer VAN HAGA: U overvalt me er een beetje mee, maar ik wil de heer Fritz graag uitleggen dat, voor zover ik het heb kunnen lezen, er nog helemaal niets is bepaald door het Hof. Anders dan dat er een ontruiming wordt uitgesteld in Amsterdam. En dat er vervolgens gewoon de uitspraak van het Hof wordt afgewacht. Dat heeft niets met de Rechten van de Mens te maken. Helemaal niets. Wat er wel gebeurt is dat er ontruiming doorloopt, omdat er een wettelijk kader ligt op basis waarvan kraken illegaal is.

De heer FRITZ: Misschien moeten we samen de komende dagen naar die uitspraak kijken, ik heb hem ook niet voor me. Ik heb alleen uit het nieuws begrepen dat hij in strijd is met de rechten van de mens. Het eerste feit vind ik wel cruciaal: de raad heeft in meerderheid uitgesproken dat we hier geen prioriteit aan geven. In meerderheid. En dat raadsbesluit is na invoering van de wet.

De heer VEEN: De VVD heeft deze motie niet ondertekend. Ook hebben we gezien dat de overtredende burger in de gelegenheid gesteld wordt om wat illegaal is toch legaal te maken. Het komt voor dat de afdeling Juridische Zaken optreedt tegen annexatie van de openbare ruimte en procedeert tot aan de Raad van State, zoals gebeurt in het handhavingsgebied aan de Schalkwijkweg, maar dat de afdeling die de uitvoering ter hand moet nemen daar geen prioriteiten heeft liggen. Dit schaadt het vertrouwen van de burger in de overheid. Te vaak wordt de burger gevraagd om het maar op te lossen met buurtgenoten. Dit kan als het gaat om private eigendommen, maar niet als het de openbare ruimte betreft. De opmerking in de programmabegroting dat het college een beperking van de handhavingsuitvoering mogelijk acht in het kader van de komende bezuinigingen, is naar de mening van de VVD-fractie uit den boze. Er zou juist meer aandacht aan gegeven moeten worden. De VVD zal voor deze ombuiging met een alternatief voorstel komen. Gaarne een reactie van het college. C: er wordt weer een extra aanslag gepleegd op onderhoudsbudget. De VVD ziet ook dit als een kerntaak van de gemeentelijke overheid. De VVD vindt dat ook achterstallig onderhoud niet mag oplopen. Kan het college garanderen dat achterstallig onderhoud ook in deze collegeperiode voortvarend wordt aangepakt en niet verder oploopt? En kan het college aangeven welke ideeën zij heeft over het differentiëren van onderhoudsnormen: wanneer kunnen wij de diverse scenario's tegemoet zien? D: de VVD ziet de terugval in parkeeropbrengsten ook met zorg aan, maar om de tarieven vervolgens fors te verhogen zou weleens het paard achter de wagen spannen, kunnen zijn. De VVD vindt dat niet verstandig, omdat het naar haar mening alles te maken heeft met de slechte bereikbaarheid van de binnenstad. De brand in de Appelaar helpt hier ook niet in mee. De VVD is van mening dat de economie van de stad gebaat is bij aantrekkelijke tarieven, opdat daarmee de parkeergarages ook volop gebruikt gaan worden. Kan uitstel van de vervanging van parkeerautomaten en kenteken parkeren geen soelaas bieden? Graag uw reactie. Tot zover de extra maatregelen. De VVD ziet ook kansen in de financiële krapte. Wij worden gedwongen ons te herbezinnen op onze taak: wat voor gemeente willen wij zijn, welke rol zien wij voor de gemeente en voor onze inwoners weggelegd, welk voorzieningenniveau wil de gemeente bieden en hoe willen wij dit allemaal betalen? Dan praten we over echte keuzes. Het college stelt dat burgers zich medeverantwoordelijk moeten voelen voor de inrichting van hun eigen samenleving. Voor de VVD is dat niet voldoende. Burgers zijn in beginsel zelf verantwoordelijk. De overheid is er om te faciliteren. De overheid kan en moet niet alles willen oplossen. De overheid moet geen verwachtingen wekken die toch niet gestand kunnen worden gedaan. De gemeentes moeten in deze specifiek zorgdragen voor een financieel gezond beleid, een schone en veilige stad, en voorwaarden scheppen voor economie, cultuur en welzijn.

Mevrouw LANGENACKER: Welke beloftes bedoelt u? U zegt dat de overheid geen beloftes moet doen die ze niet kan waarmaken, maar waar heeft u het dan concreet over binnen ons beleid?

De heer VEEN: Dat is een goede vraag. Het is een algemene stelling die breder gaat dan 'ons'. In het coalitieakkoord hebben we duidelijk gezegd wat we wel willen. Ik kan specifiek noemen: het begrip duurzaam. Dat is lastig dat moeten we verder concretiseren. Daar zijn we het over eens. De VVD ziet de noodzaak voor een bredere discussie en een scenario-analyse om tot een nieuwe visie te komen voor de ontwikkeling van Haarlem. De vraag van de VVD is of en hoe het college dit gaat oppakken? Daartoe dienen wij de motie 'Haarlem, gereed voor de toekomst' in. Dankzij de titel 'Meest Gastvrije Stad 2009' werd Haarlem populairder onder dagjesmensen en toeristen. Bezoekers beoordeelden de stad onder andere op vriendelijkheid, horeca, veiligheid, architectuur en bereikbaarheid. De titel voor 2010 is naar 's-Hertogenbosch gegaan, omdat Haarlem minder goed bereikbaar was. Dit baart de VVD zorgen, omdat het een belangrijke economische pijler aantast. In het kader van duurzame mobiliteit en goede bereikbaarheid wil de VVD van het college graag horen welke maatregelen zij gaat nemen om hier verbetering in aan te brengen. Daarom ook de motie 'Haarlem, gastvrij en bereikbaar'. De VVD kan zich vinden in de genoemde speerpunten op het terrein van economie. Ruimte voor bedrijven en een goed ondernemersklimaat zijn aansprekende punten en wij vertrouwen erop dat de beschreven actiepunten worden uitgevoerd. Aandacht verdient nog het behouden en binnenhalen van grote ondernemingen in de regio. Haarlem is een prachtige stad die zich onderscheidt door de veelheid aan cultuur. Ook hier geldt dat voorzichtigheid geboden is daar waar het gaat om de kosten voor cultuur. Zeker in tijden van financiële tegenspoed moet iedere uitgave zorgvuldig tegen het licht gehouden worden en moeten we geen angst hebben om heilige huisjes omver te werpen. De VVD wil wel dat het college zorgvuldig kijkt naar de stapeling van ombuigingen vanaf Rijk, provincie en gemeente op onze cultuurinstellingen. Het moet niet zo zijn dat daarmee onze culturele tempels verloren gaan. Volgens de VVD is ontwikkelingswerk geen kerntaak van de gemeente. De stedenband met Mutare kost de gemeente gewoonweg teveel geld en levert niets op wat andere activiteiten niet ook zouden kunnen opleveren. De kosten hiervan van circa 200.000 euro zien wij graag als bezuiniging ingeboekt.

Daarnaast wil de VVD geen banden, hoe indirect ook, met verderfelijke regimes.

De heer HILTEMANN: Meneer Veen, u wilt wel de stedenbanden met Osnabrück en Angers in stand houden, want daar komt volgens mij nog veel minder uit?

De heer VEEN: Ik wil alleen een onderscheid maken. Stedenbanden met Osnabrück en Angers zijn stedenbanden. Met het project Mutare: dat is geen stedenband, dat is een heel ander kader. Ten tweede: Osnabrück en Angers leveren wel degelijk wat op, want wij hebben daar beleidsvoorbeelden vandaan gehaald. Trouwens, in Osnabrück zit een permanente vertegenwoordiging uit Haarlem die door Osnabrück betaald wordt om Haarlem te promoten.

De heer HILTEMANN: Dat is prachtig, maar diezelfde kennis zouden we ook kunnen overdragen aan Mutare. We hebben het eerst gehaald in Angers en kunnen het nu doorgeven.

De heer VEEN: Of wilt u dat Mutare mensen hierheen krijgt vanwege promotie van Haarlem? U kunt naar Haarlem gaan, in Europa.

De heer HILTEMANN: Ze zijn hier ook regelmatig; binnenkort staan ze weer te schilderen.

De heer MULDER: Meneer Veen, u zegt het zijn stedenbanden en dat is Mutare niet, maar we hebben een Stichting Stedenband Haarlem Mutare. En daar geven we met zijn allen subsidie aan. Dus dat vindt u geen stedenband?

De heer VEEN: Die stedenband komt niet uit een EU-programma voort, want daaruit komt het van origine. Het bestaat binnenkort vijftig jaar en dat is niet met Mutare aan de hand.

De heer MULDER: Daarom is het nog wel een stedenband, al komt het niet uit hetzelfde verband voort als Angers en Osnabrück.

De heer VEEN: Het is een samenwerking, maar geen stedenband zoals wij de term gebruiken binnen de EU.

De VOORZITTER: Even, meneer Mulder het is een feitelijkheid en geen politieke opmerking van mij, maar die stedenband is formeel opgezegd toen daar het verkeerde regime aan de bak kwam. Dus het is geen formele stedenband.

De heer MULDER: Goed, maar dan is het wel een informele stedenband.

De VOORZITTER: Dat dan weer wel ja. Maar wat houdt het dan in?

De heer MULDER: Het lijkt een grapje, maar juist dat informele karakter is voor de meerderheid van de raad aanleiding geweest die informele band te handhaven, omdat in weerwil van het regime dat daar zit, hele goede dingen gedaan kunnen worden. Dus in die zin vinden wij de stedenband Haarlem Mutare misschien nog wel belangrijker dan de formele stedenband met Angers en Osnabrück.

De heer VEEN: Waarvan akte. Laat ik het zo zeggen: ik begrijp de zorg om die samenleving dat is het goede van het verhaal. Desondanks steunen wij een militair regime vanuit Haarlem waar formeel geen banden op Rijksniveau mee zijn. Daar heb ik moeite mee.

Mevrouw LANGENACKER: Geef u nu aan dat u die informele stedenband wilt beëindigen? Begrijp ik dat goed en dat u die organisatie wilt opdoeken, want volgens mij hebben we in het coalitieakkoord afgesproken dat we zowel de banden met Angers en Osnabrück behouden, maar ook Mutare op die manier willen blijven steunen.

De heer VEEN: In het coalitieakkoord staan specifiek de stedenbanden benoemd. Daar ben ik het mee eens, dit valt niet onder de formele stedenband. Ik hanteer de geest van het coalitieakkoord, maar dan wil ik wel de steun voor Angers en Osnabrück in dezelfde mate zien als de steun voor Mutare.

Mevrouw LANGENACKER: Ik begrijp het nog niet helemaal: wat wilt u daarmee zeggen?

De heer VEEN: Ik zal het heel simpel zeggen: 127.000 minder naar Mutare. Dan zit het op één niveau. Sport is belangrijk. De gemeente moet dat aanjagen door het bieden van financiële en facilitaire kaders. De VVD herkent zich dan ook in de programmadoelstelling, maar ziet een nog sterkere verantwoordelijkheid van de burgers om sportdeelname zelf te organiseren. Daarnaast is de VVD uiteraard zeer ingenomen met het voornemen van het college om te komen tot een Strategisch Huisvestingsplan Sport. De VVD ziet ook dat topsport daarin zijn plek moet krijgen en niet versplinterd moet worden. Verder vindt de VVD dat het HFC-terrein opgeruimd moet worden en de bewoners zoals beloofd de gebiedsvisie snel tegemoet zien. De VVD vraagt zich af hoe het ermee staat? De VVD is zich er van bewust dat het onvermijdelijk is dat er een versobering op het gebied van welzijn en zorg zal optreden. De VVD vindt dat niet erg. De burger lijkt soms verslaafd te zijn aan de verzorgingsstaat, maar de overheid is geen geluksmachine.

De heer HILTEMANN: U hebt geen hoge dunk van onze inwoners als ik dat allemaal zo hoor.

De heer VEEN: Nee, die woorden heb ik niet in mijn mond genomen.

De heer HILTEMANN: Maar het klinkt er wel doorheen.

De heer VEEN: Ik laat zien dat mensen zelf verantwoordelijk zijn en dat laat ik graag zien. Het is niet zo dat mensen afhankelijk zijn van de staat om hun eigen leven in te richten. Ingrijpende veranderingen voltrekken zich immers alleen als er een gevoel van noodzaak is. De VVD wil geen uren en producten, maar resultaten. Waarbij het voor de VVD buiten kijf staat dat degenen die echt hulp nodig hebben en hierin niet zelf kunnen voorzien, geholpen worden. De VVD is tevreden over de plannen van het college met de WMO, maar vindt ze wel erg instrumenteel. De VVD mist vernieuwingsdrang, terwijl die

nou juist zo belangrijk is in een tijd waarin het met minder geld moet. Wat de VVD betreft zijn we minder terughoudend met persoonsgebonden budgetten.

De heer VISSER: Kunt u daar een voorbeeld voor geven, van vernieuwing in het kader van de WMO.

De heer RUTTEN: Ik heb een voorbeeld, een man met Parkinson die wil zijn werk als penningmeester voor zangkoor en voetbalclub voortzetten. En de gemeente pakt snel het verstrekkingsboek: beugel, krukken, stoellift, maar de oplossing zit niet in het pakket. Dat is namelijk een aangepaste computer. Daarom, wat de VVD betreft, minder terughoudend met het PGB waarmee maatwerk geleverd kan worden in overleg met de cliënt.

De heer VEEN: De VVD is van mening dat een wijkbeleid gehanteerd wordt dat gericht is op het zoet houden van bewoners met een keur aan leuke projecten in hun wijk. Dat creëert een schijn van gemeenschap. In het wijkbeleid moet prioriteit gegeven worden aan werk en scholing dat helpt meer dan buurtbarbecues en wijkfestivals. De VVD is in deze teleurgesteld dat het college teruggrijpt op de nota Welzijnswerk, klaar voor de toekomst en niet met een eigen visie komt. We weten nog steeds niet wat we willen bereiken met al het geld dat aan welzijnswerk wordt uitgegeven. Daardoor wordt veel geld ondoelmatig besteed. En daarmee doen we de mensen die het nodig hebben te kort. Wat de VVD betreft gaan welzijnswerkers eerst kijken of we burgers bij elkaar kunnen krijgen die elkaar kunnen helpen voordat we ergens geld en professionals inpompen. Het maakt mensen minder afhankelijk en het bespaart geld. Ook hier geldt zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid.

De heer SNOEK: Hoor ik u goed zeggen dat de nota Welzijnswerk, klaar voor de toekomst wat de VVD betreft van tafel is? En niet langer als onderlegger voor het beleid van dit college zal dienen?

De heer VEEN: Nee, ik zeg dat het teleurstellend is dat men niet met een eigen visie komt in deze. Dat is iets anders.

De heer SNOEK: Maar u accepteert dan maar dat het op deze visie gebaseerd blijft.

De heer VEEN: Voorlopig gaan we hierop verder en ik hoop dat we het in deze collegeperiode kunnen verbeteren.

De heer VRUGT: Ik vind het eigenlijk wel verrassend dat een nota, die onder het vorige college waar de VVD onderdeel van uitmaakte, nu in een keer niet meer zou deugen. Wij hadden ook heel veel kritiek, dat doet er niet toe, maar ik vind het zo verrassend dat uw partij daar nu ineens in een andere samenstelling stelling tegen neemt. Ik begrijp het even niet.

De heer RUTTEN: Ja, we hebben ingestemd met die nota. Dat is een ding dat er toen lag, er zitten een aantal goede dingen in, maar in zijn algemeenheid zijn wij uiterst kritisch geweest over de besteding en inrichting van het welzijnswerk, zoals het in Welzijnswerk, klaar voor de toekomst werd gepropageerd. En we hebben ook afgesproken en uitgedragen in commissie en raad daar met een eigen visie op te komen. Die de toch wat gammele visie uit Welzijnswerk, klaar voor de toekomst kan vervangen.

De heer HILTEMANN: Kennelijk denkt het college daar anders over.

De heer RUTTEN: Dat zullen we meemaken bij de beantwoording in de eerste termijn.

De heer VEEN: Het college noemt het systeem van wijkraden nuttig en goed functionerend. Gezien eerdere uitspraken van onze burgemeester is de VVD het daar niet mee eens. De VVD wil eerst wel eens vaststellen of de wijkraden überhaupt nuttig zijn en hoe ze functioneren en daartoe dienen we een amendement in. Om de doorstroming in woningen te bevorderen, vindt de VVD dat het makkelijker moet worden om kantoren om te zetten naar woningen en woningen te splitsen of samen te voegen. Bovendien zal er een oplossing moeten worden gevonden om scheefwonen tegen te gaan. Meneer Vrugt: voor u. Drie moties: motie 'Van kantoor naar woning', motie 'Scheefwonen' en motie 'Illegale onderverhuur'. Voorzitter, ik rond af. Voor de VVD gaat het om kansen en middelen. Daartoe moeten we goed duidelijk maken wie welke verantwoordelijkheden

draagt. De burger draagt zorg voor zijn eigen ontwikkeling en omgeving, de overheid schept de randvoorwaarden en stimuleert daarin. Dat betekent in onze ogen dat Haarlem een solide, kleine en effectieve overheid heeft, Haarlemmers in een veilige, schone en ondernemende stad wonen, en dat de bezuinigingen zo min mogelijk op de Haarlemmers afgewenteld worden. Ik dank u voor uw aandacht.

De VOORZITTER: Dank u heer Veen. Dan zijn we nu bij de Ouderenpartij, we beginnen eerst met sectie De Leeuw.

Mevrouw DE LEEUW: Bij deze eerste begroting en het collegewerkprogramma in deze periode waarin zeker uniek zijn de grote financiële ombuigingen. Daar zijn de kortingen van het Rijk op het Gemeentefonds en het voorgestelde beleid en om alles op te vangen de enorme bezuinigingen van de gemeente neergelegd bij de burger en de organisatie. Bij de behandeling van de kadernota is daar al iets over gezegd. De noodzaak om te bezuinigen en zo mogelijk de schuldenlast te verlagen, onderschrijf ik dan ook. Wat wel ontbreekt bij deze bezuinigingen is een duidelijke motivering van de gemaakte keuzes. We kunnen niet alle bezuinigingen behandelen, maar enkele zijn voor ons onacceptabel. Dit zijn: openbaar vervoer. Ondanks ombuigingen moeten we zorgen dat alle wijken een goede openbaar vervoerverbinding hebben zeker nabij bejaarden- of verzorgingshuizen. Wat de woningbouw betreft: nu de druk op de ruimte in Haarlem steeds verder toeneemt moet de woningbouw een andere richting inslaan. Wat dat betreft kunnen wij ons vinden in een nieuwe woonvisie om de woonvraag zo veel mogelijk aan te passen aan de toenemende vraag naar voldoende en ook betaalbare accommodatie voor ouderenhuisvesting. Ook baart het me zorgen dat Ymere 1500 sociale huurwoningen in Haarlem wil verkopen. Gezien het aantal reacties op deze woningen in de woonkrant kunt u niet toestaan dat er in deze categorie een vermindering ontstaat. Ymere gaat zijn problemen op het bordje van zijn doelgroep leggen. Ook dat het college in bijzondere gevallen van de 30% sociale woningen per project wil afwijken is een slechte zaak, er is al te vaak afgeweken om financiële belangen. Wat zorg en welzijn betreft: de afbouw van de ID-banen, de 122 banen die nu nog over zijn moeten gespaard blijven, omdat deze mensen nuttig werk doen en zo naar vermogen hun steentje bijdragen. Door het dagritme dat hiermee ontstaat, is ook hun gezondheid gebaat. Dat geeft weer besparingen op dat terrein. Heft u de ID-banen op dan komen ze in de bijstand dan gaan ze veelal uit verveling aan de alcohol of erger nog de drugs. Door deze banen in stand te houden creëert u een win-winsituatie. Daarom steun ik de motie van de SP hierover. De 100.000 euro die beschikbaar is voor doelmatigheidsonderzoeken vind ik wat het onderzoek naar het falen van het hondenbeleid eigenlijk een beetje weggegooid geld. Hiervoor kunnen beter handhavers worden ingezet. Een onderzoek lost het probleem niet op. Tot zover mijn eerste termijn.

De heer SCHRAMA: Meneer de voorzitter, geacht college, collega raadsleden en burgers van Haarlem. Ik wil beginnen met een korte statement. U hebt gehoord dat er nu twee partijen zijn waarvan de naam niet eens duidelijk is. Dat doet de Ouderenpartij Haarlem geen goed. Dat doet de gemeente geen goed, dat doet de burgers geen goed. Ik wil alleen maar zeggen dat ik het ten hoogste betreurt dat het gebeurt. Hier laat ik het bij. Nu krijgen we de begroting. De begroting is zoals ook door experts opgemerkt op de raadsmarkt van 28 oktober zeer moeilijk leesbaar. Na doorpluizen van de cijfers kom ik tot een paar algemene en een paar specifieke zaken. Deze zullen kort de revue passeren. Eerst een gedicht van Lucebert: Visser van Ma Yuan.

Onder wolken vogels varen
onder golven vliegen vissen
maar daartussen rust de visser
golven worden hoge wolken
wolken worden hoge golven
maar intussen rust de visser.

Wat heeft dit met de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders van Haarlem te maken? Wij zijn als de visser. In de zee gebeurt van alles. Vissen, alles waarvan wij afhankelijk zijn zoals centrale overheid, financiers, pogen wij te vangen om te overleven. Om ons heen bewegen allerlei vogels: burgers, verbonden partijen. Het kan best woest worden: hoge golven en woeste wolken. De visser moet niet in paniek raken. Het beetje golven van die zeer diepe zee, wolken die wellicht wat regen geven, maar dan weer opklaren. Ons uitgangspunt bij de behandeling van de begroting is dan ook: doe niet te veel ineens en abrupt, maar laat de zee en de lucht gedijen en blijf vooral rustig. Het college is geheel in lijn met het coalitieakkoord. Het oog op morgen zeer sterk gefocust op bezuinigen. Dit is zelfs zo sterk dat als de centrale overheid bekend maakt dat de voorgestelde bezuiniging aan de gemeenten niet met 1,8 miljard, maar met 1,1 miljard zullen geschieden en daarboven 900 miljoen extra zal worden gegeven aan gemeenten zodat er slechts 200 miljoen, voor Haarlem dus 2 miljoen, bezuinigingen overblijft, er geen positief geluid van het college komt, zo van goh, blij dat dit in eerste instantie erg meevalt. Nee er komt een waarschuwing dat er mogelijk andere moeilijkheden te wachten staan. Deze meevallers moeten maar niet bekeken worden. Daarom ben ik het helemaal eens met het statement van de SP die er als eerste hiermee begon. Bezuinigen is niet een noodzakelijk middel, maar lijkt wel een doel op zich te worden en dat vinden wij een slechte zaak. De begroting zit vol met zaken die speciale aandacht verdienen en die zal ik nu de revue laten passeren. Een: ouderenbeleid. Bij het bespreken van de kadernota heeft OPH opgemerkt dat het hoogst merkwaardig was te constateren dat er paragrafen zijn over jeugd en zelfs over dieren maar niet over ouderen. Er werd toen door het college geantwoord dat er aan een beleidsnota Ouderenbeleid wordt gewerkt en dat die voor de herfst gereed zou zijn. Hier hebben we niets van gemerkt en in de begroting schittert ouderenbeleid door afwezigheid. Dit is een trieste constatering.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien zijn ouderen gewoon mensen en moet u ze zo zien. En waarom moet het allemaal in een hokje worden gestopt.

De heer SCHRAMA: Jongeren zijn ook mensen. En minima zijn ook mensen. Ik leg iets uit en ik vind uw opmerking erg algemeen en erg simplistisch. Landelijk is in het regeerakkoord het ouderenbeleid wel een aandachtspunt geworden. Jammer dat de PVV hiermee scoort. Dit zou kunnen inhouden dat als er een nota ouderenbeleid komt eventuele lasten niet begroot zijn en derhalve niet plaats kunnen vinden. Ik zou dus een reservering willen hebben met een stelpost van 500.000 euro. Dan de rentekosten. Ik ben het niet eens met de opmerking van de VVD. Zowel korte als lange rente zijn laag. Herfinanciering zou een der hoogste prioriteiten dienen te zijn. De rekenrente van 5 % sinds een aantal jaren is te hoog te noemen. Bijna alle andere gemeenten hanteren een veel lagere rekenrente. Daarom is die 17 miljoen schuld die wij hebben academisch hoog. Weliswaar staan daar rentelasteninkomsten tegenover. Die inkomsten heb ik in een sheet aangegeven als een miljoen, maar ik heb net in de wandelgangen gehoord dat het meer is, drie miljoen. Dus die laat ik over aan het college, maar er staan aanzienlijke renteinkomsten die de lasten verlagen. Als het naar 3,5% gaat, dan wordt het misschien wel vijf miljoen. We verwachten dat het college hierop antwoordt: een motie.

De heer REESKAMP: Het heeft voor mij toen ik net raadslid was ook even geduurd voor ik het begreep. Na de Ceteco-affaire was er een bewustwording dat wij als overheid niet mochten speculeren op het gebied van rente. Dus wat doet onze financiële controller: we houden een rekenrente van 5% aan, dan zitten we altijd conservatief. Als vervolgens juist bij het oversluiten van dure rente naar goedkope rente, waar het college mee bezig is, een voordeel vrij valt, boeken we dat steeds incidenteel, dus jaar voor jaar, niet de huid van de beer verkopend voor die geschoten is, als eenmalig voordeel in. Naar ons idee is dat de enige correcte wijze van handelen.

De heer SCHRAMA: Dank voor uw opmerking. Ik kan hierop reageren: ik ben het hiermee oneens, omdat u dan academisch de rente op 5% houdt, waarmee die te hoog is

en de begroting hebt waarmee u moet werken. Terwijl het een incidentele meevaller moet zijn die pas aan het eind van het jaar blijkt. Ik vind het een verkeerde voorstelling van zaken.

De heer REESKAMP: Dan zijn we blij dat u niet op de stoel van het college zit.

De heer SCHRAMA: Nog een tweede punt: Het is ook zo dat de rekenrente wordt gebruikt voor bepaalde lasten. En een van de lasten heeft te maken met grote investeringen: rioolbelasting. Die wordt gehanteerd op 5%, die is erg hoog, terwijl die een stuk lager zou moeten zijn. Als iemand daar bezwaar tegen aantekent zal de rente verlaagd moeten worden en zitten we met een probleem. Ik zou een reële rekenrente willen hebben waarop de belasting gebaseerd is.

Mevrouw KOPER: U weet ook dat wij als PvdA anderhalf jaar geleden een motie hebben ingediend voor groene leningen. En dat er vorig jaar juist een aantal van die leningen over gesloten zijn en duurzaam zijn geworden. En ook nog eens een veel lager rentepercentage hebben opgeleverd. We doen daar dus wel degelijk iets in.

De heer SCHRAMA: Ik zeg niet dat er niets gedaan wordt. Ik heb ook geen commentaar op dat dingen lager worden. Ik zeg alleen dat in feite de zaak nog lager zou kunnen, maar hoeveel lager laat ik over aan het college. Het volgende punt is cultuur. Er heerst grote onrust inzake het cultuurbeleid wat vanuit Den Haag de gemeenschap gaat bereiken. Ook in de begroting wordt er danig aan cultuurbesparingen gedaan. Haarlem is al jaren een stad die geroemd wordt om zijn kunst en cultuur. Dat is niet alleen uit kunsthistorisch oogpunt belangrijk; ook economisch geeft dat een groot aantal voordelen met veel bezoekers. Het is zaak bezuinigingen slechts met de grootste zorgvuldigheid te verrichten en zelfs niet te schromen om, daar waar ook door maatregelen uit Den Haag belangrijke inkomsten verloren gaan, die redelijkerwijze te compenseren. Ik heb een amendement hierover: 'Alles van waarde is weerloos'. Het volgende punt bij cultuur is het standbeeld van Harry Mulisch. Het overlijden van Harry Mulisch was terecht groot nieuws, veel uitzendingen op televisie en grote aandacht in de pers. Dit is natuurlijk zeer terecht. Een der grootste Nederlandse schrijvers dien je waardig te gedenken. Gezien het feit dat hij geboren en getogen Haarlemmer is en ook veel over Haarlem schreef, is hij terecht als een der onzen te beschouwen. Een erbetoon als een standbeeld is dan ook feitelijk een verplichting aan zo een imposante burger. Hier heb ik een motie voor liggen:

Adel verplicht.

De heer SNOEK: Ik neem aan dat u ook onze andere grootheden, zoals Lennart Nijgh en Godfried Bomans hoog hebt zitten. Bent u van mening dat zij ook een standbeeld moeten krijgen? Of vindt u dat Mulisch een streepje voor heeft?

De heer SCHRAMA: Ik heb het nu over Harry Mulisch. Dat laat onverlet dat ik Lennart Nijgh een van de grootste tekstschrijvers ooit vind.

Mevrouw OTTEN: Heeft het nut dit nu te bespreken, vraag ik mij af.

De heer SCHRAMA: Ja, want ik wil er een reservering van 100.000 euro voor maken. Die daar dan beschikbaar voor is.

Mevrouw OTTEN: 100.000 euro? Misschien het potje voor Mutare?

De heer SCHRAMA: Ik heb in de sheet de dingen staan die ik extra wil en de bezuinigingen. En die zijn met elkaar in evenwicht. Er is zelfs meer dan ik vraag. Sport: Haarlem is trots op zijn topsport en topsporters; hiervan getuigen ook de metershoge foto's van vooraanstaande sporters in de Kennemer sporthal. Natuurlijk is breedtesport een zeer belangrijke zaak, maar met name jongeren worden sterk geïnspireerd door grote namen. Ik ben het eens met wat de PvdA hierover opperde. Talentontwikkeling is dan ook een zeer goede zaak. Hiertoe is de stichting Topsport Kennemerland erg belangrijk. Stopzetten van de overigens zeer geringe subsidie is dan ook geen goede zaak en een slecht signaal. Hiertoe een motie: 'Topsport komt niet vanzelf' en ik denk dat de PvdA dit onderschrijft. Duinwijkhal: het CDA en de OPH hebben zich al geruime tijd ingezet voor de bouw van de hal voor badmintonclub Duinwijk. Ik ben niet gevraagd de motie mee te ondertekenen, maar ik onderschrijf hem ten volle. Ik wil de reactie van het college

afwachten en heb een initiatiefvoorstel bijgevoegd voor een alternatief plan. Mocht het antwoord op de vragen van het CDA onvoldoende zijn, dan zal ik dat plan woensdag indienen. Parkeren. Parkeerinkomsten blijven bij de Raaksgarage achter bij de ramingen. Nu waren deze laatste wel erg hoog: uitgaande van 50% bezettingsgraad in plaats van de normaal gangbare 40% en dat ook nog met een nog lang niet klaar zijnde functionaliteit van de gebouwen; het gemeentekantoor is er nog niet dus heb je minder bezoek. Deze aanloopverliezen nu te compenseren met parkeertariefverhoging is een verkeerde zaak, zoals ook de VVD al aangaf. Zeker nu er een parkeerfonds was waarvan 10 miljoen in de algemene reserves is gedaan. Dit is een beter middel om aanlooptekorten te dekken en budgetneutraal te maken. Als de tarieven omhoog gaan, blijven er waarschijnlijk meer automobilisten weg en gaan naar de regio en dat zullen de winkels niet prettig vinden. Motie: 'Reken je niet arm'. Digitaliseren. Steeds sterker wordt de dominantie van digitalisatie. Het is dan ook verleidelijk in verhouding goedkoop en gemakkelijk. Wij zijn in de verste verte geen tegenstander van verdergaande digitalisering. Integendeel. Echter wel met een uitdrukkelijke voorwaarde: er dient altijd plaats te zijn voor degenen die om wat voor reden dan ook niet digitaal werkbaar zijn. Dit geldt zowel voor parkeerschijven, OV-Chipcard, cash betalen in winkels. Hiertoe een motie 'Maatschappij is er ook voor niet-digibeten'. Wonen: dat merkte ook mevrouw De Leeuw al op. Woningcorporaties zijn druk bezig met plannen woningen die zij in bezit hebben te verkopen aan huurders om meer cash te krijgen. Veelal zijn dit mensen met een laag inkomen die geen eigen geld hebben en ook niet hoge hypotheek kunnen krijgen. Als zij dit toch onder lichte aandrang gaan doen, ligt de mogelijkheid dat zij hierdoor in financiële problemen kunnen komen op de loer. Onderhoud van hun eigen woning zal dan sluitpost worden en verkrotting ligt op de loer. Een punt van aandacht voor het college. Bij integrale vergunningverlening is een zeer sterke vereenvoudiging toegepast, de Wabo waarbij er niet een veelvoud van 26 formulieren, maar slechts 1 formulier dient te worden ingevuld. Voortreffelijk voor de particulier, maar dat houdt ook in dat de afhandeling er een heel stuk beter en efficiënter op wordt. Dit is niet terug te zien in de begroting. Hier zou naar schatting zeker 20% op bezuinigd kunnen worden wat neerkomt op 1 miljoen euro op jaarbasis, ergo 5 miljoen in komende 5 jaar. Een aandachtspunt dat de moeite van het bekijken waard is. Ik wacht het antwoord van het college af. Amendement: 'Maak besparingen waar'. Bezuinigingen, het is al genoemd door de SP. We hebben veel minder te bezuinigen: geen 35 maar 27 miljoen als je die economische groei bekijkt. Het kan dus veel lager. Het verbaast mij dat behalve de SP, niemand dat aankaart. ICT-kosten, kosten die hiermee gepaard gaan zoals in het ICT masterplan en de digitalisering zijn in principe gemandateerd aan het college. De grootte van de bedragen die hier omgaan is zacht uitgedrukt niet gering. Toch kan de raad er weinig aan doen terwijl hier wel een grote mogelijkheid ligt om te bezuinigen. Bijvoorbeeld: de in het ICT Masterplan aangegeven redenen voor extra bedragen, die in de miljoenen lopen, waren met name noodzakelijk wegens een grote achterstand in licentiekosten en onderhoud. In een recent overzicht van ICT kosten van de afgelopen jaren blijkt echter dat alleen al aan licentiekosten 1,1 miljoen euro is uitgegeven. Zodat de gegeven argumenten voor extra uitgaven in het ICT Masterplan discutabel zijn. Ik zou graag een antwoord hebben na een motie: 'Van last naar lust'. Dan sociale veiligheid. De baten zijn niet in een programma opgenomen. Op antwoord van een schriftelijke vraag komt dat nog. In 2009 was dit 1,9 miljoen. Als we een stelpost van dezelfde grootte opvoeren, heeft dat 1,9 miljoen extra inkomsten. Conclusie. Ik heb dingen samengevat in een sheet. Dan ziet u de bezuinigingen en wensen naast elkaar. Tussen de wolken schijnt de zon. Laten we dan ook straaltjes meepikken en met name genieten van zaken die de burgers treffen. Lastenverzwaring als parkeergelden omhoog, extra OZB- verhoging niet doorvoeren. Weg bezuinigde zaken als Ontwikkeling Westelijke Tuinbouwgebied, Steun Topsport Kennemerland weer oppakken. Geef een positieve boodschap aan de burgers: een gezond Haarlem met gezonde Haarlemmers en prettig wonen, werken en leven in een prettige stad. Daar staan

we voor en daar gaan we voor. Niet alleen de OPH-Schrama, maar ik hoop de hele gemeente. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dames en heren, dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad. Dat betekent dat we de vergadering schorsen tot woensdag vijf uur. We zijn wat later dan de elf uur die in het Reglement van Orde staat, maar dat wordt woensdag weer gecompenseerd dus u kunt allerlei afspraken maken. De vergadering is geschorst.

Einde vergadering om 23.40 uur

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter